

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG-KIADÓHIVATAL
FERENCZ JÓZSEF-ÚT 58. SZÁM.
TEL.: 21-80. ÉJJEL 10-TŐL 23-48.

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETESI ÁRAK:
EGESZ ÉVRE 30 PENGÓ, FEL
ÉVRE 15 PENGÓ, HAVONTA 2.50 P

(TRIANON 21.) 1941 JANUÁR 23. CSÜTÖRTÖK

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLV. ÉVFOLYAM, 18. SZÁM

Országépítésnek

neveztek el azt a füzetet, amely a nemzetpolitikai tájékoztatás nagy misszióját vállalta. Mostantól fogva minden hivatal, minden körjegyzőség és minden egyéb olyan tényező asztalán, amely a magyar nép irányítását végzi, ott lesz ez a füzet, hogy emlékeztünkbe idézzen sok igazságot, amelyről az élet küzdelmei közepette meg szoktunk feledkezni. A költségvetési vita során, amikor a nemzet minden nagy és kis problémája szóba került, Teleki Pál gróf miniszterelnök már szólt arról, hogy mennyire szükség van manapság a közvélemény, de különösen a hivatalos emberek helyes tájékoztatására és bejelentette, hogy ebből a célból „nemzetpolitikai szolgálatot” szervez. A bejelentést tett követte s ma az ország tisztviselőinek és egyéb vezetőinek reggeli postájában már ott van az „Országépítés”.

Ez a füzet tulajdonképpen nem újság, lap a szó régi értelmében s így nem is lapja egyik, vagy másik pártnak, irányzatnak. Sorait nem a napi politika sugalmazza, hanem a nemzet jövőjéért aggódó lelkiismeret, amely az utóbbi években méltán szemlélte visszatetszéssel azt, hogy a tudás, a tájékoztatás nem jut el mindenüvé, ahol a demagógia harsog. Magyarország ma igazán az országépítés korát éli, hiszen a legnehezebb körülmények között és szinte a lehetetlenséggel határos erőfeszítéssel igyekeznek egy régebbi tehetetlen világ mulasztásait pótolni és a legmodernebb társadalmi és gazdasági berendezkedés színvonalára emelkedni. Húsz, sőt ötven esztendő alatt sem hoztak annyi jó törvényt, egy egész emberöltőnek megfelelő időben sem tettek annyi szociális intézkedést a magyar nép érdekében, mint éppen a legutóbbi néhány évben.

A hétpengős búzaártól és fullasztó adósságoktól a mezőgazdaság mai, viszonylag elég kedvező és állandó helyzetéig, a kihűlt gyárkéményektől az egymillió embert foglalkoztató iparig és a trianoni kis Magyarország szegénységétől és elesettségétől addig a büszke középhatalomig, amellyé letünk, nem a szájalás, az üres politizálás és az izgatás, hanem a szorgalom és a munka vezetett el bennünket. Az élet és a történelem semmit sem ad ingyen. Nincsenek csodák és nincsenek a sorsnak előre nem látható fordulatai, amelyek a téltől jutalmazzák és a tunya embert igazolják. Amit elértünk — és ez több, mint bármelyik régebbi magyar évszázad eredménye — mindaz munka gyümölcse. Az országépítés, amelynek látható és kézzelfogható eredményeit a politikai elfogultság oly gyakran vonja kétségbe és igyekszik elhomályosítani, csak hogy neki is legyen valami követelménye, vagy hogy valamilyen meghallgatásra találjon békétlen szándékával.

Pedig minden értelmes ember tudja, hogy a mai kemény idők, amelyek annyi önmegtartóztatást, annyi áldozatkészséget és fegyelmet követelnek meg minden életképes néptől, igazán nem jelentik a könnyű sikerek korszakát. De hát a mi közéletünk számos vonatkozásban azt a furcsa képet mutatja, hogy a kormányzat és a vele kapcsolatos sokféle illetékes tényező verejtékes munkát végez, rakja az egyik téglát a másikra, az épülő ház mellett pedig egy csomó nagyhangú ember lebzsel féltlenül és szidja a dolgozókat, hogy miért nem rakják még gyorsabban a téglát, miért nem emelték máris magasabbra a fa-

Teljes felfordulás fenyegeti Romániát

A szélsőséges vasgárdisták véres zavargásai — Fegyveres összetűzés Bukarestben — Döring német őrnagy gyilkosa még mindig él — Tobruk husz napi hősi ellenállás után elesett — Az olaszok ellentámadása a görög fronton

Anglia kénytelen munkásokat besorozni, hogy hadiiparát üzemből tarthassa

A „Vreme” a romániai helyzettel kapcsolatban azt jelenti, hogy Bukarestben a helyzet teljesen zavaros. Antonescu mindent megtesz, hogy ura maradjon a helyzetnek. Tegnap délelőtt a Calea Victoriei-n egy gyalogezredet vonultatott fel és szemlét tartott felettük, hogy ezzel is mutassa: ura a helyzetnek. A felvonulás során Antonescu és Horia Simát éltették.

A „Vreme” közli, hogy a román hivatalos lapban megjelent a belügyminisztériumnak egy rendelete, amely kimondja, hogy halállal bün-

tetnek minden olyan személyt, aki a Romániában állomásozó német csapatok bármelyik tagja ellen előre megfontolt szándékkal merényletet követ el.

Szófiából érkezett jelentés szerint Románia és Bulgária között a telefonösszeköttetés megszakadt. Szófiába olyan hírek érkeztek, hogy Romániában több helyen összeütközésre került a sor. A szófiai román követ kijelentette a sajtónak, hogy a kormány ura a helyzetnek és az országban nyugalom van.

társaik kiszabadítása végett megharagozták a harcokcsikat.

A harcokcsik legénysége megnyitotta tüzet a rohamozókra. Két légionista meghalt, több súlyosan megsérült. **A rohamozók ekkor visszavonultak és ennek láttán a rendőrfőnökség épületében lévő társai is megadták magukat.** A két légionista holttestét az összetűzés színhelyén, a Calea Victoriei-n, a főposta épülete előtt hagyták és a holttestek még az esti órákban is ott feküdtek a kövezeten.

A rendőrfőnökség épületét katonaság szállta meg. Katonai osztagokat vezényeltek ki a minisztériumi épületek őrzésére is. Egy szakasz katona védi a bukaresti rádióállomást. Az utcákon rendőrfőnökök cirkálnak.

Hír szerint az elégedetlenkedő szélsőséges vasgárdistákat Codreanu volt vasgárdista kapitány apja, Jon Zelea Codreanu vezeti. Köréje csoportosulnak azok a légionisták, akik a jelenlegi rendszerrel nincsenek megelégedve. Tevékenységüket a Horia Sima mögött sorakozó mérsékeltleg legiónista szárny eltiltja.

Döring őrnagy meggyilkolásának részletei

Bukarest, január 22. (Német TT.) A Döring német őrnagy ellen elküvetett gyilkossággal kapcsolatban a hivatalos vizsgálat eddig a következő részleteket derítette ki:

Döring őrnagy egy másik német tiszt kíséretében, röviddel éjjel után elhagyta a „Bukaresti” vendéglőt, hogy szállodájába menjen. Utközben egy férfi, aki rövid idővel utána szintén eltávozott a vendéglőből, **megtámadta és hat revolvergolyóval leterítette.** Az őrnagy azonnal meghalt. A gyilkos megkísérelte, hogy körülbelül 200 méterrel odébb, egy utcasarok megkerülésével elmeneküljön, amikor azonban fel akart szállani egy gépkocsira, a gépkocsi vezetője nem volt hajlandó vele elindulni s így több gyalogjáró és német katona lefogta és lefegyverezte. A gyilkosnál San Franciskóban ki-

Antonescu felhívása: 48 órán belül meg kell teremteni a rendet!

Bukarest, január 22. (Orient Radio) Antonescu tábornok, államvezető, felhívást intézett valamennyi románhoz. Felhívásában beszámolt arról, hogy az ügyek vezetésének átvétele óta egészen a mai napig minő erőfeszítéseket tett a nemzet ügye érdekében. Am makacsok emberek, lázongó elemek és külföldi ügynökök — folytatja a felhívás — **most megkísérelték, hogy megzavarják a rendet, ami nélkül pedig nem állhat fenn sem az állam, sem a család és ami nélkül nincs közjólét.**

Antonescu arra kérte felhívásában az ország minden polgárát, tegye meg kötelességét. Felhívta a munkásokat, hogy bizzanak az ő

szavában.

Felszólította a légionáriusokat, akik Codreanu szellemében: az országhoz való ragaszkodás érzületében nevelkedtek, értsék meg szavát. **Codreanu maga is azt követelné tőlük, amit most ő kér.**

Antonescu hangoztatta felhívásában, hogy az egész országnak egyetemes összetartást kell tanusítania és negyvennyolc órán belül meg kell teremteni a rendet és a nyugalmat.

Szófia, január 22. (Bud. Tud.) Bukarestből ideérkezett hírek szerint a román fővárosban a rend fenntartásában a román csapatokon kívül a Romániában állomásozó német tancsapatok is résztvesznek.

Codreanu apja vezeti a szélsőséges vasgárdisták zavargásait

Bukarest, január 22. (Bud. Tud.) Döring német vezérkari őrnagy meggyilkolása nyomán véres események játszódtak le kedden a román fővárosban. A Vasgárda szélsőséges szárnya, az ú. n. codreanista csoport, amely többször kifejezte elégedetlenségét a Vasgárda jelenlegi vezetőségével szemben, a gyilkosság után támadt bizonytalanságot zavargásra használta fel.

Antonescu tábornok nagyobb zavargások bekövetkezésének megelőzésére rendkívül szigorú intézkedéseket hozott. Elsősorban a bukaresti rendőrfőnökségről azonnali hatállyal elmozdította az oda ki-rendelt légionistákat. A légionisták

felfüggesztése állásuktól meg is történt, **ők azonban ellenálltak és nem voltak hajlandók helyüket átadni.** A rendőrfőnökség épületét belülről eltorlaszolták, a redőnyöket lehúzták és a háztetőről fegyverrel néztek farkasszemet az időközben felvonult karhatalommal. Antonescu utasítására gépfegyveres katonai osztagok vonultak fel két harcokcsival megerősítve. Amint Bukarestben köztudomásúvá vált, hogy katonaság vette körül a rendőrfőnökség épületét, nagyszámú légionista vonult fel és a kordonon kívül helyezkedett el. A felvonult légionisták közül mintegy ötszázan

lat. Munka közben pedig senki sem ér rá szájalni, hiszen akinek lelkében a kötelességtudás a hajtóerő, az nem is törődik túlíntul az üres fecsegéssel, hanem arra törekszik, hogy gyarapodjék a munkája.

Ezért hangosabb a demagógia a munkánál s ezért hall közvéleményünk gyakrab-

ban arról, hogy mi a baj, mint arról, hogy mennyi tengerek munkát végeznek ebben az országban a magyar nép érdekében. Már pedig nemcsak az a fontos, hogy a társadalom általános állapota nagyjából jó legyen, hanem az is, hogy a társadalom közérzete is megfelelően a követel-

ményeknek. Ezt pedig csak tájékoztatással, azzal a tárgyilagos útmutatással lehet elérni, amelyre most a kormányzat vállalkozott. A feladat megoldása nem lesz nehéz, hiszen nem kell más fegyvert szerezni a demagógiával szemben, mint — a tiszta igazságot...

állított görög utlevél volt, amelyben még nem vezettek be beutazási engedélyt. Az útlevelemben Dimitrie Sarandos néven szerepelt a gyilkos. Megállapították továbbá, hogy az elmúlt év októberében török útlevelel lépte át a határt: ez az utlevél Alletrine névre volt kiállítva. A nála talált iratok szerint 32 éves és Athénben született. Romániában eleinte ökölvívónak és cirkuszversenyzőnek mondotta magát. Találtak nála egy csekkönyvet, amely egy nagy amerikai bank nevére szült. A legutóbbi hetekben egy túljó hírnévnek örvendő bukaresti szállodában lakott egy török állampolgárral együtt. Birtokában sok külföldi iratot is találtak, köztük két nemrég Angliából érkezett iratot. (MTI)

Német vélemény Döring őrnagy meggyilkolásáról

Belgrád, január 22. (Bud. Tud.) A „Politika” berlini tudósítója szerint Döring őrnagy meggyilkolása Berlinben súlyos benyomást keltett, a német kormány azonban nem foglalt állást az ügyben mindaddig, amíg a nyomozás nem fejeződik be. A német sajtó csak tegnap este közölte a német vezérkari listát ellenkövetett merényletet és annak végrehajtóját az angol titkosrendőrség terhére írja.

A tudósító szerint mivel már eddig nyilvánvalóvá vált, hogy a merénylő külföldi és görög állampolgárnak tekinthető, nem tartják kizártnak, hogy ennek a szörnyű esethez Románia szempontjából nem lesznek következményei.

Hasonlóan látja a helyzetet a „Vreme” tudósítója is, aki szerint Döring őrnagy meggyilkolását Berlinben higgadtan ítélik meg. A román belügyminiszter lemondását a német fővárosban normális esethez tekintik, miután ilyen körülmények között a belügyminiszter viseli a felelősséget.

Döring vezérkari őrnagy gyásznapja

Bukarest, január 22. (Német TI) A bukaresti központi pályaudvar előtt lévő hatalmas téren kedden este tíz órakor folyt le az orvul meggyilkolt Döring német vezérkari őrnagy gyásznapja. A német katonai küldöttség fáklyavívói nagy négyzetet alkottak. A katonai tiszteletadást egy zászlóalj végezte.

Jelenvoltak Hansen lovassági tábornok, a német véderő küldöttségének vezetője és Speidel altábornagy, a léghaderő küldöttségének parancsnoka, vezérkarukkal együtt. Fabricius és Neubacher követek, a Német Nemzeti Szocialista Munkáspárt külföldi szervezetének zászlóval felvonuló helyi küldöttsége, az olasz követ, valamint az olasz, japán és magyar katonai attasé.

Antonescu tábornok akadályoztatása miatt nem jelenhetett meg. Képviselőként Jonnizn tábornok, a román vezérkar főnöke, vett részt a szertartáson.

A helyőrség lelkészének beszéde után Hansen tábornok bucsuztatta a halottat. A román államvezető nevében egy román vezérkari tiszttel beszélt. Beszédében a román államvezető és a román hadsereg mély részvételt fejezte ki a német véderő küldöttségének.

A „Jó háttársról” szóló gyászdal hangjai mellett helyezték el a koporsót a német katonai küldöttség vezetőjének, a román államvezetőnek, a német követnek és a külföldi katonai attaséknak a koszorúját. Ezután a vonatra tették a koporsót, hogy Bécsbe szállítsák. (MTI)

HORIA SIMA ELUTAZOTT BERLINBE

Bukarest, január 2. (Bud. Tud.) Horia Sima a Vasvárdra vezető tegnap este elutazott Berlinbe, hogy ott a német nemzeti szocialis-

ta párt meghívására előadásokat tartson.

Bukarest, január 22. (Német TI) Kormányrendelettel összesen 87 állami és magánvállalatot helyeztek katonai vezetés és ellenőrzés alá.

Románia polgárháború előtt

Belgrád, január 22. (MTI) Romániából a legkülönbözőbb hírek érkeznek Belgrádba és a lapok vezetőhelyen foglalkoznak ezekkel a hírekkel. A ma reggeli nagy lapokban nem szerepelnek saját tudósítói a külföldi távirati irodáknak más-más is ismert értesülései alapján ítélik meg a romániai helyzetet. A meggyőződés az, hogy a belső ellentétek és zavargások felfordulással fenyegetik az egész romániai helyzetet s hogy csupán a német csapatok jelenlétének köszönhető,

Churchill alsóházi beszédében a háború folytatásának lehetőségeit és szükségleteit vázolta

London, január 22. Churchill miniszterelnök az alsóházban válaszolt a háborús célok megerősítésére folytatott hadműveletek ügyében elhangzott vita szó nokálnak.

Hangoztatta, hogy a nagy háború folytatásának megkezdése az alsóház segítségével és támogatása nélkül emberélettel feladott lenne.

Az a kérdésekről folyó alsóházi viták, kérdések a nemzet szempontjából is segítséget jelentenek a kormány számára. Ezután elismerte a főbb elgondolásokat, amelyek a háború folytatásához szükséges szervezettel érnek. A jelenlegi viszonyokat szem előtt tartva azt hiszi, hogy négy, vagy öt tagból álló háborús kormány, nem számítva a rendes miniszteri tiszteket érné el a legjobb eredményeket.

A kormány részéről a felelős irányításban is részt kell venni néhány miniszternek, mindenképp a külügyminiszternek a kincstári kancellárnak és a munkaügyi miniszternek, mert tulajdonképpen a munkások jóakarata és munkacsejje adja azokat az eszközöket, amelyek segítségével ki lehet jutni a mostani helyzetből. E miniszterek sorából a repülőgépgyártási miniszter sem hiányozhat, mert a repülőgépgyártás a jövőben élet kulcsa.

Ezután kijelentette, hogy minden kérdés alapja a hadsereg nagysága. A hadsereg létszámát már az ellenségeske-

Olasz ellentámadás indult a görög front egész hosszában

Belgrád, január 22. Szalonikiből érkezett jelentés szerint az olasz csapatok az albán front egész hosszában ellentámadásba mentek át. Szerda reggel óta szüntelenül elkeseredett harcok folynak a hadszínter valamennyi szakaszán. A harcban a szárazföldi erőkön kívül gépesített csapatok és légitörök is rész vesznek. A harcok kimenetelére eddig még nem ismeretes. Az olasz gépek ma rendkívül élénk tevékenységet fejtettek ki s számos görögországi katonai támaszpontot és utánpótlási vonalat bombáztak. Bombázták többek között Szalonikét és Corfu szigetét. (MTI)

Róma, január 22. (Stefani) A szerdai olasz hadijelentésben említett olasz légi támadásokkal kapcsolatosan a görög-albán harcokra kiküldött olasz küldöttség elnök elemeli a támadások során elért hatóság eredményeket. Az első támadás Szaloniké ellen történt. Az olasz repülőgépek ellenség heves légharját tűzének legyőzése után

Tobruk elesett

Róma, január 22. (MTI) Az angolok benyomulása Tobrukba, amelyről a mai olasz hivatalos hadi közlemény részletesen beszámolt, már a várható események közé tartozott. A várost az angolok már hétfő nappal ostromolták teljesen bekerítették és az angol flotta a tenger felől is elszárta az utánpótlás lehetőségét. Minthogy Tobrukban egyáltalán nincsenek kútak, a városban minden bizonytalanság vizhánya is fellépet, ami még jobban megnehezítette az olaszok helyzetét. A várost a szárazföldről az angol nehéztüzérség, a tenger felől az angol hajóhad, a levegőből pedig bombázógépek lőtték. Különösen heves volt a tengeri bombázás, amely egész éjszakán át tartott. Az angol bombázógépek szinte szakadatlanul bombázták az utóbbi 48 óra alatt Tobruk védőit. Tobruk néhány óra lakosság körüli városka, Tobrukban volt némi jelentősége abból a szempontból, hogy az

Ezek között vannak a hadsereg rakétái, a nehézipar legnagyobb vállalatai, továbbá közlekedési üzemek, textilgyárak és a távbeszélő-társaság. (MTI)

hogy polgárháború még nem tört ki. Az elkövetkező napokban még további zavargásokkal és atrocitásokkal számolnak.

Bukarest, január 22. (Német TI) Az a külföldön elterjedt hírreztetés, mely szerint Döring német vezérkari őrnagy gyilkosát a rögtönítélőbírói ítélet alapján kedden este agyonlőtték, nem felel meg a valóságnak. Az ítéletet még nem hajtották végre, mert a román hatóságok azt remélik, hogy a tettestől sikerült még egyet s mást a merénylet hátteréről megtudni. (MTI)

dések után néhány héttel rendezték és ezen azóta sem változtattak, kivéve, hogy újabb tíz hadosztály felszerelését irányozták elő.

A hadsereg keretét ugyanazok, amelyeket 1939 novemberében állapítottak meg, de nem mondja meg, hogy ez hány hadosztályt jelent. Azt mondta, hogy a nemzetvédelmi alakulatok is beleszámítva mintegy 4 millió ember áll fegyverben.

Más mérték szerint kell megítélni a tengerentúrra vihető csapatokat és ezt a mértéket elsősorban a pillanatnyilag rendelkezésre álló hajóter szabia meg. Szólt ezután a löszgyártó üzemekről és kijelentette, hogy az előjövő hat hónap alatt első ízben lesz szükség férfit és női munkásokra. Elérkezett az a pont, amikor első ízben fognak munkásokat besorozni. A gépesített hadsereg még külön igen nagy kívánalmakat támaszt. A veszteségekről szólván, azt állítja, hogy a 16 hónapi háború vesztesége 60 ezer halott és ezeken fele a polgári lakosságra esett. Elsősorban a löszüzemek és a földművelés terén lesz a következő 5-6 hónap során a legnagyobb szükség emberekre. Végül kijelentette, hogy minaszt követően el, ha nem juttatná kifejezésre a háznak azt a benyomását, hogy Anglia most lép a háború tulajdonképeni szakába. A házat ezután elnapolták szervezésre nem került sor. (MTI)

igen sok bombát dobáltak le a kikötőre és rakpartokon összeszűrtített kasszavárra, gyárakra és hadianyag-raktárakra.

Az olasz gépek légnyomása minden ponton hatalmas tüzek keletkezését idézték meg. A Volos elleni támadást is siker koronázta. A Preveza elleni támadások — mely heves légharját tűzbe idézték, az olasz repülőgépek eredményesen eltalálták a katonai üzemeket, raktárakat, dokkakat és kikötőberendezéseket. Corfu dokkjaira több tonna nagyméretű bombát dobáltak le, végül pedig több bombavető hatáson bombázta az ellenség hátsó állását, Premeli övezetében. Az országútiakal hidakat, menetelő oszlopokat, baraktáborokat találtak érték. Ezek közül a támadások közül sokat egészen alacsony repülésre hajtottak végre. Az olaszok vesztesége az utolsó napok támadásai során a heves légharjától ellenére csak egy könnyebben eltalált gépre korlátozódot. (MTI)

volt az olasz csapatok előretolt tengeri támaszpontja Egyiptom irányában.

Róma, január 22. A Stefani Iroda dip-

APOLLO filmszínház
Mark Twain világhírű regénye
Huckleberry Finn kalandjai
Főszereplő: **MICKEY ROONEY.**

komáciat szerkesztője írja: Kusszala állítólagos elfoglalását a brit hírvetés úgy dicsőít, mint valami nagy eseményt. Amikor az olaszok foglalták ezt a helyiséget, az angol propaganda ezt az eseményt lebecsülte és Kasszalát jelentétkennek tüntette fel. „A valóság az, hogy az olaszok ezt a harcban szerzett előretolt állást a minap ellenséges nyomás nélkül ürtették ki pusztán azzal a céllal, hogy a védelmet a parancsnokság részéről előlri vonalon készítsék elő. Ezekben a napokban sem Kasszalánál, sem a környékén semmiféle összecsapás nem volt. A harcok még nem kezdődtek el, de majd alkalmas időben mindenki hallani fog rólok. (MTI)

Vichy, január 22. (Havas) A 229-es sz. olasz hadijelentés említett tesz arról, hogy Tobrukban az olaszok elleni támadásnál különféle brit hadosztályokkal együtt résztvett, az angolokhoz csatlakozott franciák egyik gépesített alakulata is.

Ezzel kapcsolatban a Havas iroda jelentése szerint megállapítják, hogy valóban csak disszidens francia alakulatról lehet szó, amely teljesen kivonta magát a francia kormány hatalma s ellenőrzése alól. Kijelentik, hogy a francia kormány mindenkor tiszteletben tartotta a fegyverszüneti egyezmény határozatait. (MTI)

A HITLER—MUSSOLINI TALÁLKOZO ÚJABB VISSZHANGJA

Róma, január 22. (MTI) A Corriera della Sera Mussolini és Hitler legutóbbi találkozásával foglalkozva egyebek között ezeket írja:

A mostani pillanatban egyetlen dolog a fontos és az: cselekedni, mégpedig cselekedni a lehető legtöbb erőfeszítés felhasználásával. Nővelni kell Anglia elszigeteltségét s még az eddiginél is súlyosabb csapatokat kell mérni az angolokra. Ugyanakkor pedig szemmel kell tartani az esetleges bonyodalmakat is, amelyek Ameriká magatartásából származhatnak. Mindazeket a problémákat a két vezér azzal a realizmussal vizsgálta meg, amely a tengerhatalmaknak már a múltban is annyi lényes győzelmet biztosított. (MTI)

Szofia, január 22. (Stefani) A Mr. vezérkékében azt írja, hogy a Hitler—Mussolini találkozó után nagy események várhatók. A találkozó ezáltal nagyszerű megnyilatkozása a Németországot és Olaszországot összekötő feloldhatatlan kapcsolatoknak. A két országnak közösen nagy érdekei vannak, politikai és katonai téren együtt menetelnek. A lap kiemeli, hogy a háborús kezdeményezés mindig a tengelyhatalmak kezében van. Végül pedig hangsúlyozza, az olasz-német együttműködés értékét. (MTI)

BARTHA KÁROLY TAVOLLÉTEBEN A MINISZTERELNÖK VEZETI A HONVÉDELMI MINISZTERIUMOT

Budapest, január 22. (MTI) Magyarország Főministersége Kormányzója Budapestén ez év január 18-án kelt legfelsőbb elhatározásával vitéz dálnokfalvi Bartha Károly m. kir. tábornokot, tábornok-nagy honvédelmi miniszter külföldi tartózkodási idejére a honvédelmi miniszterium ideiglenes vezetésével a m. kir. miniszterelnököt megbízni méltóztatott.

VIGSZINHA Z MOZGO
Csak erős idegzetűeknek! AZ IZGALMAK ÉS BORZALMAK telejtéhetetlen amerikai világfilmje:
Frankenstein fia
Főszereplők: BORIS KARLOFF, RASIL RATHBONE, LUGOSI BELA, LIONEL ATWILL.
Kizárólag 16 éven felüliek részére bemutatva!

A Kösely, Kondoros és Tócsó mederrendezésével megszabadítják Debrecen és Hajdu vármegyét az árvízveszedelemtől

Az érdekeltek bevonásával nagyszabású értekezlet volt a városházán — Közel 700 ezer pengős költséggel 255 kilométeres csatorna medrét rendezik — A mederrendezéssel lehetővé válik a debreceni kertségek és telepek eredményes víztelenítése is

Debrecen város és Hajdu vármegye a legutóbbi tavaszi áradások következtében igen sok kárt szenvedett. Több ezer hold került víz alá s ennek következtében természetesen nem tudták végrehajtani a mezőgazdasági munkákat ezen a területen s igen sok gazda nehéz helyzetbe került, mert nemcsak hogy a vetőmagot nem hozta meg földje, hanem a bevetett mag is odaveszett. Ez a körülmény és az újabb árvízveszedelemmel való számolás készítette a hatóságokat arra, hogy az érdekeltek bevonásával igyekezzen olyan módozatokat találni, amelyekkel már eleve megakadályozzák az 1940. évi tavaszi árvízveszedelem megismétlődését.

Mind Debrecen városa, mind Hajdu vármegye fokozottabb mértékben igyekezett ilyen irányú munkásságot kifejteni. Mint ismeretes Debrecenben nagyszabású csatornázási munkákat határoztak el és a megyei árvízveszedelem leküzdésére ismét előtérbe nyomult a vízfolyásoknak mintegy ötven évvel ezelőtti felvetett, de időközben mindig elodázott mederrendezési kérdése.

Ennek a most már halaszthatatlan és hogy úgy mondjuk körömré égő kérdésnek a megoldására szerdán délelőtt nagyszabású értekezletet hívtak össze a városházára az érdekeltek bevonásával.

Hétszáz ezer pengő közmunka

Az értekezletet reggel 8 órakor dr. Uzonyi Barna vármegyei főjegyző nyitotta meg. Üdvözölte a megjelenteket, majd bejelentette, hogy a Kösely, Tócsó és Kondoros vízfolyások és mellékfolyásainak mederrendezése tárgyában Rásó István alispán tűzte ki ezt a hatósági tárgyalást. Az 1938-ban elkészített és a földművelésügyi miniszter által jóváhagyott tervek alapján Hajdu megyében 7000 holdnyi terület mentesül a víztől.

Molnár Endre m. kir. mérnök a debreceni kultúrmérnöki hivatal vezetője ismertette ezután szakszerűen a kultúrmérnöki hivatal által elkészített terveket. A Kösely, Kondoros és Tócsó szabályozása a gazdátársadalomnak már régi óhaja, — mondotta a többi között. — Már 1898-ban készítették a tervet, ezt megújították 1919-ben. 1922-ben helyszíni tárgyalást is tartottak, eredménytelenül. Történtek ugyan részletmegoldások, de sikerre nem vezettek. 1938-ban újabb tervet készítettek a már elavult tervek helyett. Az eddigi vizsgálatok során megállapítást nyert, hogy a szabályozás nagy részben mederrendezéssel, vagyis a régi meder kimélyítésével és kiszélesítésével végrehajtható. Csak négy helyen kell új medret létesíteni

átvágással: az egyiket Hajdúszóvát határában, a többi három Debrecen nyugali részén: a szennyvíztelep, a Hatvan-utcai vízközlő, és a vízműtelep mellett. Különösen fontos a vízműtelepnél az átvágás, hol már tavaly is komoly veszedelem fenyegette a telep többi kútját az áradások következtében. A tervbevetett rendezés alá kerülő csatorna hossza 255 kilométer, s 565 köbméter földet kell kiemelni. A munkálatok során csupán Debrecen határában válik szükségessé meg nem egyezés esetén 1200 négyzetméter nagyságú terület kiszájtítása. Az 1938-as tervek szerint a költség 555 ezer pengőt tesz ki, ami az időközi drágulás folytán körülbelül 200 ezer pengővel emelkedik. Az érdekeltek víztől mentesített területnek holdja után mintegy 41 pengő 50 fillér hozzájárulást kell fizetni. Kivétel ez alól Hajdúszámsón község, amely most is karbantartja a határában levő vízfolyást. Debrecen városának hozzájárulásánál mértéktadó, hogy mennyi munka végzendő el ahhoz, hogy a debreceni vizek levezessenek. Számítás szerint 175.650 köbméter föld kiemelési munkálatainak költsége hárulna a városra. Természetesen hozzájárulás illeti meg az út és vasút tulajdonosokat is.

200 ezer pengő állami hozzájárulás

A munkálatok mielőbbi megkezdése nemcsak a községek érdeke, hanem Debrecen város külsőségi lakossaié is, mert a vízfolyások mederrendezése nélkül a telepek víztelenítése sem hajtható végre. — Tény az, hogy az árvíz által a múlt évben elszenvedett kár összege ma mindennél több, mint a mederrendezéshez szükséges összeg. Az érdekeltség természetesen nem maradnak egyedül a költségvállalásban. A nép és családvédelmi alából, a leszerelt honvédek foglalkoztatására 200 ezer pengő államsegélyt utaltak ki Hajdu me-

gye részére víztelenítési munkálatokra. Kialakítás van arra, hogy a munkálatok megindulása után a földművelésügyi minisztérium további támogatást is ad. Az érdekeltek tetszésére van bízva aztán, hogy a karbantartás megszervezésére megmaradnak továbbra is érdekeltségnek, vagy önálló víztársulatot szerveznek.

Dr. Uzonyi Barna vármegyei főjegyző kijelentette, hogy a munkálatok mielőbbi megindulása kívánatos, hogy ezáltal is elhárítsák az ismét fenyegető veszélyt.

„Akkor fizetnek a legtöbbet, ha semmit se fizetnek“

A felszólalások során Kalenda Lóránt műszaki tanácsos aggályosnak tartja a 250 kilométeres csatorna partrendezésének hasznosságát, ha az utolsó 26 kilométert nem szabályozzák. Nehézmenyete, hogy Debrecen városát öt címen veszik fel, mint érdekelteket: Debrecen esetleges 200 ezer pengős hozzájárulását túlmagasnak találja. Kívánatosnak tartja a meder karbantartásának intézményes megszervezését. Dr. Szentpéteri Kun Sándor városi ügyész hasonló állást foglalt el. Csanády Béla műszaki tanácsos, a Magyar Államvasutak képviselőjében némi módosításokat kért a hidaknál. Gabriellisz László kir. főmérnök, az Államépítészeti Hivatal kiküldöttje bejelentette a terv támogatását. Vitéz Ábrahám András, az Alsószabolcsi Ármegyei Társulat főmérnöke örömmel üdvözölte a negyven év után megvalósulás előtt álló tervet. Ráth Elemér társulati főmérnök a négy délvideki árvízszabályozó társulat nevében szólalt fel. A rendezéssel kapcsolatban kérte, hogy a Hortobágy folyót megfelelő töltéssel lássák el, mert egyébként a délvideki gazdák szenvednek kárt. Ehhez 1.500.000 pengőre lenne szükség. Bihary Lajos a Debrecen-Nyirbátori Vasutak Rt. novében tette meg

véleményét. Bíró József, Nádudvar főjegyzője szerint a mederrendezés csak úgy eredményes, ha a 26 kilométeres Alsó Kadarcsi szakaszt is kiépíti az illetékes víztársulat. Ebben a kérdésben Kalenda Lóránt műszaki tanácsos felszólalásához csatlakozott. Baglyas Márton a Sáránd és Hajdúszóvát között kanyargó szakasz megrövidítését indítványozta átvágással. Gál József után Csáky János, a mezőgazdasági bizottság elnöke elmondta, hogy a környéken Kondorosnak nevezett Kádár árokba folyik nemcsak a hőforrás vize, hanem Debrecen egyik legnagyobb üzemének, a közbűgőhidnak a szennyvize is, sőt a város keleti részének csatornahálózata is ide torkollik bele. Igazságtalannak és jogtalanoknak tartja tehát, hogy a Kondoros mederrendezésének költségeivel a gazdaközönséget terhelik meg. Kérte, hogy a város viselje ezt a költséget. Jóna István után Pass László evangélikus esperes hang súlyozta, hogy az érdekeltek akkor fizetnek a legtöbbet, ha semmit se fizetnek. Ezt a saját karukon az elmúlt árvízveszedelemből tudhatják a gazdák. Elsőrendű érdek tehát a rendezés mielőbbi végrehajtása. Ha azonban a gazdaközönség nagynak találja az ezzel kapcsolatos ter-

heket, meg van a mód rá, hogy kérjék az alispánt: ne egy esztendő alatt keljen a költségeket megfizetni, hanem állami kölcsönrel tegyék lehetővé a 8—10 éves törlesztést. Fontosnak tartja a karbantartásról való gondoskodást is.

Közérdek a munka mielőbbi megindítása

Balogh Sándor felszólalása után vitéz Buzáky Lajos a Vitézi Szék nevében jelentette be a vitézek kívánságát. A Sárkútyán kiosztott vitézi telkek nagyrésze víz alatt áll. Kérte, hajtsák végre a mederrendezés során ezek víztelenítését is. Boross Dániel kispápa, Derecskei Imre m. kir. detektív szólt még hozzá a kérdéshez. Molnár Endre m. kir. mérnök válaszában ezután a felszólalásokra. Kijelentette, hogy ha a véleményeket nem lehet egyeztetni és nem tudják tavasszal megkezdeni a munkálatokat, a kiutalt 200 ezer pengős államsegéllyel Hajdúszóvától,

Hajdúszóvát, Sáránd és Derecske határában hajtsák végre a mederrendezést. Így a debreceni gazdák nem fogják élvezni annak áldásait és magukra vehetnek, ha ismét veszedelemben kerül mindenük a tavaszi árvíz idején. Részmegoldásokkal soha célt nem érnek. Nagy Sándor vármegyei tisztii főjegyző és dr. Sz. Kun Sándor városi tisztii ügyész néhány jogi kérdést vitatott még meg, majd dr. Uzonyi Barna vármegyei főjegyző rekesztette be az értekezletet.

— A munkálatokat nem halaszthatjuk tovább — mondotta. — Éppen a múlt szomorú tapasztalatai alapján érezzük ezt. Amennyiben indokolatlan fellebbezéssel megakadályozza bárki a közérdekű munkálatok megkezdését, kénytelenek leszünk hatóságilag csak a déli részek víztelenítését végrehajtani a rendelkezésre álló keretben. Hiszem, hogy erre nem lesz szükség, s mindenki egyforma áldozatkészséggel hozzájárul a kérdés megoldásához. A tárgyalást ezennel bezárom.

Az értekezlet résztvevői ezután melegen ünnepelték dr. Uzonyi Barna vármegyei főjegyzőt és sokan gratuláltak Molnár Endrének, a kultúrmérnöki hivatal főnökének, aki nagyszerűen feldolgozta az idő szerű kérdést és nagy szakértelemmel vezette a tárgyalást.

A megbeszélésről egyébként jelentést tesznek Rásó István alispánnak s hat hét múlva újabb hatósági tárgyalást hívnak össze.

A Magyar Elet Pártja folytatja országos értekezleteit

Budapest, január 22. A Magyar Elet Pártja folytatja az ország különböző részeiben rendezett pártvezetőségi értekezleteket, felvilágosító tevékenységeket. Január 23-án Magyaróvárott lesz értekezlet Riesz Ádám és Czermann Antal képviselő részvételével. Január 25-én Láván Bárczay János földművelésügyi államtitkár és Király József képviselő, és január 26-án Makón vitéz Bonczos Miklós belügyi államtitkár és Várady László képviselő mond beszédet. Január 30-án Ungváron megjelenik a MEP vezetőségi érte-

kezletén vitéz Bonczos Miklós belügyi államtitkár, és vitéz Lukács Béla a MEP országos elnöke. Február 2-án, vasárnap három helyen lesz vezetőségi értekezlet. Sopronban Varga József miniszter, továbbá Martsekényi Imre képviselő szólnak fel a pártvezetőségi értekezleten, Komáromban Zsindely Ferenc miniszterelnökségi államtitkár és Kőlcsey István a MEP országos elnöke, Hódmezővásárhelyen pedig vitéz Bonczos Miklós államtitkár és Szeder János képviselő.

Az új menetrend szerint egy vonatpár közlekedik Budapest és Debrecen között

A csütörtöktől 0 órától életbe léptetett vasúti korlátozások folytán a Debreceni pályaudvarról és ide érkező vonatok menetrendje a következő:

Debrecen—Budapest viszonylatban:

Debrecenből indul 22 óra 04 perckor, Budapest ny. pályaudvarra érkezik 5 óra 32 perckor

Budapest ny. p. u.-ról indul 20 óra 00 perckor, Debrecenbe érkezik 4 óra 00 perckor. A másik ezirányban közlekedő vonatnár további intézkedésig csak Püspökladányig, ill. csak onnan közlekedik, tehát:

Debrecenből Püspökladányba indul 13 óra 21 perckor,

Püspökladányból Debrecenbe érkezik 20 óra 40 perckor.

Egyéb vonalakon:

Debrecenből indul Nyiregyháza felé 4 óra 50 perckor és 18 óra 46 perckor.

Nyiregyháza felől érkezik Debrecenbe 7 óra 20 perckor és 21 óra 30 perckor.

Debrecenből indul Szatmárnémeti felé 4 óra 45 perckor és 22 óra 17 perckor (Uő).bi csak Szatmárnémetiig közlekedik.)

Szatmárnémeti felől érkezik Debrecenbe 7 óra 30 perckor és 21 óra 36 perckor.

Debrecenből indul Nagyvárad felé 5 óra 12 perckor és 19 óra 10 perckor.

Nagyvárad felől érkezik Debrecenbe 7 ó 03 p-kor és 16 ó 33 p-kor.

Debrecenből indul Nagyléta—Vértes felé 19 ó 32 p-kor.

Nagyléta—Vértes felől érkezik Debrecenbe 7 ó 36 p-kor.

Debrecenből indul Tiszalök felé 5 ó 23 p-kor és 18 ó 47 p-kor.

Tiszalök felől érkezik Debrecenbe 6 ó 56 p-kor és 20 ó 30 p-kor.

Debrecenből indul Füzesabony felé 4 ó 54 p-kor, 11 ó 56 p-kor és (csak Tiszafüredig) 18 ó 55 p-kor.

Füzesabony felől érkezik Debrecenbe 12 ó 07 p-kor, 10 ó 58 p-kor (csak Tiszafüredtől) 7 ó 54 p-kor.

FELOSZLOT A NAGYVÁRADI MENEKÜLT TÁBOR

Nagyvárad, január 22. Az egykor mintegy 11 ezer főnyi menekültet számláló nagyváradi menekült tábor mintegy 300 főből álló utolsó csoportja ruhával, élelemmel ellátva kedden reggel elhagyta Nagyváradot. A Dunántúlra utaztak, ahol a menekültügyi kormánybiztos helyezi el őket. (MTI)

HUNGARIA FILMSZÍNHÁZ

MA UTOLJÁRA
HEINZ RÜHMANN
kacagató bohózata:

Hurrá!
Apa lettem

Előadások: 5, 7, 9 órakor!
Holnap: a PEPITA KABÁT

Táviratok

AMERIKA KÖZMAGULATA HATÁR-
ZOTTAN HÁBORUELENEK

Chicagó, január 22. (Német Tl.) Hutchins, a chicagói egyetem rektora rádióbeszédében kijelentette, hogy az északamerikai nép szerinte öngyilkosságra készül, ha belép a háborúba. Az Egyesült Államok népe sem erkölcsileg, sem szellemileg nem készült fel a hadbalépésre. (MTI.)

Róma, január 22. (MTI.) A Giornale d'Italia newyorki különtudósítója közli a hírt, hogy a közvélemény kutató intézmény különböző társadalmi osztályokhoz tartozó százezer amerikai állampolgárhoz a következő kérdést intézte: Ha szavazni kellene, hogy az Egyesült Államok hadatüzenjenek-e a tengelyhatalmaknak, hogyan szavaznának? A megkérdezettek 88 százaléka azt válaszolta, hogy a háború ellen szavaznak és csak 12 százaléka adná le szavazatát a hadüzenet mellett.

Newyork, január 22. (Reuter) Wilkie a Jangee clippel elindult Lisszabonba. Elutazása előtt ismét hangsúlyozta, hogy mint magánszemély utazik Angliába. Semmiféle hivatalos kiküldetése nincsen.

A MINISZTERELNÖK JUGOSZLAV
KITÜNTETÉSE

Budapest, január 22. Mint a MTI jelelti, a kormányzó a külügyminiszter előterjesztésére megengedte, hogy gróf széki Teleki Pál m. kir. titkosta, miniszterelnök a jugoszláv Fehér Sasrend nagykeresztjét elfogadja és viselje.

LEAHY-DARLAN TALÁLKOZÓ

Vichy, január 22. (Havas.) Darlan tengernagy, tengerészeti miniszter fogadta Leahy amerikai nagykövetet. (MTI.)

A HALDOKLÓ FELESÉGÉHEZ SIETŐ
LLOYD GEORGE-OT AUTÓBALESET
ÉRTE

London, január 22. (NST.) Lloyd George-ot, az ősz angol politikust autóbaleset érte. Lloyd George Londonból Criccieth-be sietett haldokló feleségéhez. Gépkocsija az országúton felfordult és az agg politikus, bár nem szenvedett sérüléseket, súlyos idegmegszakításon ment át. Az orvosok néhány napig szigorú pihenést írtak elő Lloyd George-nak.

A NÉMET LÉGIHADERŐ
ELÉNK TEVÉKENYSÉGE

Berlin, január 22. (Német Tl.) Egy német harci repülőgép kis magasságban eredményes támadást intézett a Thomsz torlatánál levő kikötőberendezések ellen. A bombák a rakpartot és kikötőépületeket találták el. Több huzamosabb ideig tartó robbanást és hatalmas tüzeket figyeltek meg. (MTI.)

Berlin, január 22. (Német Tl.) A német vadászgépek szerdán délután az Északi Tenger déli részén leltek egy Bristol Beauforth mintájú angol repülőgépet. A délutáni órákban német vadászgépek egy Bristol Blenheim mintájú angol bombázót is feltartóztattak és rövid harc után lelítették. (MTI.)

Berlin, január 22. (Német Tl.) A német repülőgépek felderítőrepülései során kedden is több bombatámadást hajtottak végre különösen érdemes célpontok ellen. E hadműveletek alkalmával sikeresen bombázták London és délkeletangliai célpontokat. Egy repülőgépet a lakótanyát súlyosan megromgálták. A felderítő repülést kedden is közvetlen támadások követték angol hajók ellen. Egy kereskedelmi hajót Irországtól nyugatra oly súlyos találatok érték, hogy a legénység kénytelen volt elhagyni. A hajó elveszettnek tekinthető. Ugyanakkor elszállították egy nyílt tengeri vontató gőzöst. (MTI.)

Berlin, január 22. (Német Tl.) Egy német harci repülőgép szerdán a déli órákban hatáson támadást intézett az Ipswich és a Fellngstowe vasútvonal ellen. A jól irányított bombasorozat szétrombolta a vasútvonalat. (MTI.)

Berlin, január 22. (Német Tl.) Itteni jólértesült körökben kijelentik, hogy semmiképpen sem felül meg a tényeknek Chatfield lord, angol miniszternek az az állítása, amely szerint Southampton körül az első nagyobb egység, amelyet légítámadás során szállítottak el. Kétségtelenül megállapítható, hogy a Southamptoni bevezetés — a háború kitörése óta egyedül csak a német léghaderő 11 angol repülőgépével történt meg. (MTI.)

Összeomlott egy ház a Kut-utcán

A kár meghaladja az ezer pengőt

Szerda délután negyed 5 táján arról értesítették a tűzoltókat, hogy a Kut-utca 38. számú ház utcai része beomlott.

Vitéz Csaba László s. felügyelő vezetéssel műszaki mentőcsapat szállott ki a helyszínre. Ekkor már többen összevadásztak a környékből, sőt a tömeg egyre gyarapodott, úgyhogy az időközben értesített rendőrnek kellett távoztatni a sokaságot a beomlott épülettől és a rendet fenntartani.

A ház Balogh József, Csörgőd-utca 20. szám alatt lakó korcmárós tulajdona és a beomlott lakást jelenleg Mandel Jenő bérlti. A napok óta tartó olvadás a vályog-

ből épült házat alapjában rendeltette meg, úgyhogy az utcai, mintegy 4x5 m. alapterületű falai megpedtek a benne való tartózkodás életveszélyesé vált.

A katasztrófa oly hirtelen következett be, hogy nem volt idő a lakásban levő bútorok kihordására, így azokat az omladék maga alá temette. A kivonult tűzoltó műszaki osztagnak azonban sikerült egy részüket éppen kiszabadítani a romok alól. A kár így is 1.000—1.500 pengő.

Tűzetes vizsgálat indult meg, nem fog-e fenn gondatlanság vétsége a könnyen veszélyesebbé válható házösszeomlásával kapcsolatban.

A zsirrendelet módosítása

Budapest, január 22. (MTI) A közellátásügyi miniszter rendeletet adott ki, amellyel módosítja, illetve kiegészíti a zsir forgalmának és fogyasztásának szabályozásáról szóló rendelet egyes rendelkezéseit. A miniszter elrendeli, hogy azokban a községekben, ahol a zsirjegyrendszer bevezetve nincs, mindenki, aki zsir árusításával, raktározásával és feldolgozásával foglalkozik, köteles zsirkészletét mennyiségére való tekintet nélkül, továbbá mindenki köteles a birtokában levő két vagy több hizosertést és két vagy több hizalásra szánt hat hónapnál idősebb sertést súlyuk megjelölésével, minden hónap első és nyolcadik napja között bejelenteni. Kimondja továbbá a rendelet, hogy a 200000—1940. M. E. számú rendelet első paragrafusának első bekezdése ekként egészítendő ki, hogy egy hétre kiadható zsir adag fejenként húszdkg zsir, vagy 23 dkg bál, vagy 23 dkg bür nélküli zsirszalonna, illetve 26 dkg bürös zsirszalonna.

A miniszter kimondja még, hogy az autonóm ortodox szervezők izraelita hitközség tagjai részére zsiradag nem jár és ezek a még fel nem használt zsirjegyeket haladéktalanul visszaszolgáltatni kötelesek annak a hatóságnak, amely azokat kiszolgáltatta.

Ma délután hirdetnek ítéletet
a Kowarcz-féle nyilas bűnperben

A büntetőtörvényszék ötös tanácsa, mint rendkívüli bíróság, szombaton Kowarcz Emil és huszonnyolc társának ismeretes bűnügyében ítéleszakitotta a főtárgyalást és annak folytatását csütörtökre tűzte ki.

Ma, csütörtökön reggel fél tíz órakor még néhány vádlott felszólalása következik, akik az utolsó szó jogán mondják el védekezésüket. Miután a bizonyítási eljárás már befejeződött, az ötös tanács ítélethozatalra vonul vissza és a déli órákban, a közel három hélig tartó, izgalmasban

bővelkedő főtárgyalás után, kihirdeti az ítéletet.

Holnap reggelre a szokott elővigyázatossági rendszabályok már megtörténtek.

Szigorú igazoltatás után és belépőjegyrel lehet bejutni a nagy esküdszéki terembe. Holnap is rendőri karhatalom vonul fel és csupán azoknak lehet belépni a Marké-utcai törvényszéki palotába, akik aznapra szóló idézést mutatnak fel.

Értesülésünk szerint az ötös tanács elnöke pontban fél tíz órakor nyitja meg a Kowarcz-bűnper főtárgyalását.

Milyen gyümölcsöket termelünk
Debrecenben

Pohl Ferenc főtanácsos nagyszabású előadása

A gyümölcstermelők debreceni és hajdúmezei egyesülete január 22-én tartotta második nagyszabású előadását a Bika jól fűtött kistermében. A termet zsűfólag megtöltött hallgatókat az Egyesület agilis ügyvezető alelnöke, dr. Sz. Nagy Samu üdvözölte és felkérte Pohl Ferenc főtanácsost, Debrecen város kertészetének főfelügyelőjét előadásának megtartására.

Pohl Ferenc pedagógusnak is díszesre való rendszeres, okadaltól, két órát meghaladó nyugodt, értelmes, mindvégig meggyőző előadásában megismertette Debrecen gyümölcstermelésének múltját, jelenét és azt, hogy jövő fejlődésének milyen alapokat kell lerakni. Ezekből megtudtuk, hogy Debrecennek fejlett gyümölcskultúrája volt már az 1860-as években. Bemutatta az akkori Kertészeti Egyletnek nyomtatott jelentését, amelyet a 200-at meghaladó hallgatók kézzel-kézzel adtak. Ebből láttuk, hogy már akkor több, mint 208féle almát, közel 300féle körtét stb. stb. nagymennyiségű gyümölcsöt termeltek itt. Boldogkert termelte a legszebb gyümölcsöket óriási mennyiségben, talán a neve is innen lett. Boldog kert. És mind ez elpusztult a talajvíz emelkedése miatt, mit a vadvizet levezető árkok rendezésének hiánya okozott. Éppen lapunk mai számában látja az olvasó, hogy ez a kérdés már ebben az évben megoldásra kerül.

Debrecen város gyümölcstermelésének a múltjába kapcsolódik hazánk egyik legfőbb és legkeresettebb, külföldön is elsőrangúnak elismert gyümölcse, a Pándi meggynek a története. Termeli Kecskemét, Nagykőrös, Pánd község. — azonban Debrecen volt az, amely már az 1860-as évek derekán az itt átvonuló felderítőnek meggyborral kedveskedett, a töröktől Budát felszabadító fővezérnek meggyet és meggybort küldött. Debrecen-

nek volt Pándi nevű főbírája és innen ment Pándi nevezetű százados Kecskemétre, aki innen magával vitt oda meggyet és küldött onnan oltványokat ide. Tehát megvan a valószínűsége annak, hogy a szóbanforgó nemes gyümölcs kölcseje Debrecenben ringott.

Ezek után rátért Debrecen gyümölcstermelésének jelenére, amelynek meghatározói a természeti adottságok. Már pedig ezek éppen itt elég változatosak, mert az alluvialis talaj északi és a diluvialis homok nyugati érintkezési vonalán a Tóczó mentén legvonatos helyen fekszünk, amire járul a magas hőkülönbözet. Fekete talajunk jelentékeny része szikes vagy szikesedésre hajlamos, ez tehát gyümölcstermelésre nem alkalmas. Mindezek dacára már a közel múltban Debrecen és környéke gyümölcstermelése két országos első díjat hozott el, ami igazolja egyrészt azt, hogy gyümölcstermelésünk nem áll utolsó helyen, másrészt azt, hogy okszerű termeléssel a legszebb jövő alapjait rakhatjuk le.

A jövő pedig akkor fog gazdaságos gyümölcstermelést nyújtani, ha a kötött, tehát a fekete talajokon kajszibarackot, meggyet, szilvát és cseresznyét termelünk. Ugyanis a kajszibarack hamarabb esik a gutaütésnek áldozatul a melegbb homokon, mint a hűvösebb fekete földön. A homokon is mennek ugyanazok és az alma felől, de nagyobb gondtal és rövidebb élettel. Különösen hangsúlyozta az előadó, hogy itteni 15 éves tapasztalata alapján a város épületei, más növényei és az északi, északnyugati nagy erdőségek védelme alatt pompásan termelhetők a legszebb gyümölcsök, Debrecen város nagy területen fekszik, a házikertek nagyok, rakjuk meg tehát ezeket elsősorban kajszibarackkal. Felhozza példaként azt a

Csapó-utcai háztulajdonost, aki a telepítésre övek előtt kért tőle tanácsot és 6 hajszit ajánlotta. Eredmény, hogy noha a háznak 6 lakója van, a kajsziból több bevétel volt a telepítéssel, mint a lakból. Többször hangsúlyozta, hogy mélyfokvési talajviznek, avagy éppen előtérnek kitért területeken mellőzni kell mindenféle telepítést.

Az általános termelési eljárások sorára szem előtt tartandók a következők: a fának soha sem szabad gyökérnyakát öntözni, hanem a fa koronája széles ágai alatt kell mély jukákat ásni és a vizet azokba önteni, hogy a talaj ne a szinthez közel, hanem mélyebben legyen nedves, mert a gyökerek a víz után lefelé mennek és nem száradnak olyan hamar ki. Különösen kajszibaracknál fontos ez, amelynek gyökereit a földszintje közelében szeretnek elhelyezkedni. Az elfagyás veszélyét nagyban csökkentjük, ha a fiatal fák törzsét papírral, tengeri szárral, szalma fonattal burkoljuk be télire. Jó a bemezselés, melyet, hogy a csapadék le ne mossan, rozszzal keverünk. A termékenységet fokozzuk, ha egynemű gyümölcsöket vegyesen ültetünk, amit a Pándi megye egyenesen megkíván. A fák talaját a kiszáradás ellen jól védi a szalma, szalma, török pelyva.

Előadónak, mint a gyümölcstermelés kiváló mesterének, az egyes gyümölcstípek termeléséről adott szakértői előadását lapunkban külön fogjuk ismertetni. Most még csak azt említettük meg, hogy a 2 órát meghaladó előadást a nagyszabású hallgatók a legnagyobb figyelemmel kísérték, arról közben senki el nem távozott. Dr. Sz. Nagy Samu úró tapsok közt nyilvánította köszönését az előadónak. cs. Péterffy József

Fitori Ambrus lett a cipészszak-
osztály elnöke

Késő esti órákba nyúló ülésen a képvisező tisztikart választotta meg a cipész-szakosztályt: előjárósági rendes tagok Fitori Ambrus, Giczey János, Kónya József, előjárósági póttagok: Baká Károly, Varga Zsigmond, Szabó Imre. — Szakosztályi elnök Fitori Ambrus, alelnökök Giczey János és Kónya József, jegyző Baká Károly, pénztárosok Gál Miklós, Udvarhelyi Gyula, ellenőrök Bodnár Imre, Makai Ferenc, széki műhely-ellenőrök Gorás Lajos, Bodnár Imre, Kónya József, Hadnagy Ferenc, Hajós Gyula, Makai Ferenc, Szász Károly, Herskovics Menyhért, Giczey János, Udvarhelyi Gyula, Szabó Imre, Tanoncvizsgáló biz. elnök Kovács Imre, alelnökök Takács János és Hári József, tagok Bíró László, Baká Károly, Herskovics Menyhért, Gál Miklós, Szabó József, Giczey János, Hadnagy Ferenc, Makai Ferenc, Berkovics Zoltán, Svéd Lajos, Mester-vizsgáló biz. elnök Takács János, alelnökök Fitori Ambrus és Horogh Sándor, tagok Hári József, Bíró László, Bodnár Imre, Giczey János, Udvarhelyi Gyula, Kecsks Lajos, Koller Ferenc, Varga Zsigmond, választmányi tagok Gorás Lajos, Hadnagy Ferenc, Hajós Gyula, Svéd Lajos, Ferenczy József, Bíró László, Szász Károly, Mező István, Kecsks Lajos, Maur József, Ujvári András, Giczey Ferenc, póttagok Rásó Sándor, Pajtás István, Kun Sándor, Czina István. Iparoskőr közgyűlésén Fitori Ambrus, Takács János, érdekképviseleti csoportban Takács János, Hadnagy Ferenc és Kovács Imre képviseli a szakosztályt.

INFLUENZA JÁRVÁNY MAKON

Makó, január 22. A városban erős influenza járvány lépett fel. A gimnáziumot, ahol a növendékek 40 százaléka betegedett meg, csütörtöktől kezdve három napra bezárták.

LÉGI HADGYAKORLAT
NEWYORKBAN

Newyork, január 22. Kedden reggel négy napos légi hadgyakorlat kezdődött Newyorkban. A felvetés az volt, hogy levegőből invázió fenyegeti Newyorkot. Több mint 10.000 polgári jelentkezőt állítottak szolgálatba, akiknek feladata az volt, hogy felhőkarcolók tetejéről jelezzék a légítámadás közeledését. A felhőkarcolók tetején állomásozó megfigyelők közvetlen összeköttetésben voltak a vadászgépek parancsnokságával. Az első napon a gyakorlat szakértők megállapítása szerint kitűnően sikerült.

Ma és minden csütörtökön nagy hurka estély a Gamberinusban

Nagymennyiségű, ismeretlen méreggel

Öngyilkos lett

dr. Goldberger Izso karcagi orvos

Kedden a késő esti órákban halt meg az életunt orvos anélkül, hogy egy percere is visszanyerte volna eszméletét

Kedden reggel eszméletlen állapotban a debreceni belgyógyászati klinikára szállították dr. Goldberger Izso karcagi orvost. A klinikán alapos vizsgálat után megállapították, hogy az orvos nagymennyiségű ismeretlen méreggel vette be, minek következtében elvesztette eszméletét. Az öngyilkosságot valószínűleg éjfél után kísérelte meg, s így mire beszállították Karcagról Debrecenbe, a nagymennyiségű, erős mérget teljesen felszívódott a vérbe. Dr. Goldberger Izso kezelő orvosai mindent elkövettek, hogy a szerencsétlen embert megmentse. Beszállítása után azonnal gyomormosást hajtottak végre rajta és megpróbáltak mindenféle orvosi beavatkozással. Segíteni azonban már nem tudták, anélkül, hogy egy pillanatra is visszanyerte volna eszméletét, kedden a késő esti órákban meghalt.

Az öngyilkossággal kapcsolatban különféle hírek terjedtek el Karcagon. Dr. Goldberger Izso szülei még kedden is azt tudták, hogy a szerencsétlen orvos megédesedett a légen és súlyos agyrázkódással szállították be a debreceni klinikára. Öngyilkossági szándékáról még a legközelebbi hozzátartozói sem tudták, s így teljesen váratlanul érte őket a megdöbbentő halálhír.

Egyes hírek szerint dr. Goldberger Izso egy halállal végződő magzatelhajtási bűnperrrel hozták kapcsolatba. Néhány hónappal ezelőtt ugyanis Karcagon meghalt Béres Jánosné s az orvosi vizsgálat során megállapították, hogy tiltott műtet hajtottak végre rajta. A magzatelhajtással kapcsolatban egy karcagi asszony ellen indult meg az eljárás, s elrendelték a többi között dr. Goldberger Izso kihallgatását is. Erre azonban már nem került sor. A karcagi rendőrség értesült arról, hogy kedden hajnalban öngyilkosságot kísérelt meg az orvos és eszméletlen állapotban beszállították a debreceni klinikára. Azonnal telefonáltak a debreceni rendőrkapitányságra és kérték, hogy ha az orvos visszanyerte volna eszméletét hallgassák ki a tiltott műtettel kapcsolatban. Dr. Goldberger Izso azonban nem tért eszméltre egy percere sem s kedden a késő esti órákban meghalt. Az orvost tehát nem lehetett kihallgatni s azt sem tudták megállapítani, hogy miért vált meg az élettől. Magával vitte titkát a sírba.

A rendőrség egyébként tovább folytatja a nyomozást annak megállapítására, hogy dr. Goldberger Izso miért dobta el magát 52 éves korában az életet?

Töltőtollak,

valamint többszínű írónok legnagyobb választékban a

Csáthy Ferenc

egyetemi könyvkereskedés Rt. szaküzletében.

Gyógyíthatatlan betegsége miatt a villamos elé vetette magát egy alkalmi munkás a Kassa-úton

A múlt nap egy emberéletet mentett meg a villamosvezető figyelmessége és lélekjelenléte. A délutáni órákban a Köztemető felől rohant a villamos a Kassa-út elején. A vezető éles szemekkel figyelte a sínek mentét. Egy egyik pillanatban feltűnt neki, hogy az egyik fa mellett egy férfi húzódik meg. A következő pillanatban már előlépett a fa mellől a férfi és a sínekre vetette magát. A villamosvezető nem restelte el lélekjelenlétét, hirtelen fékezett, s ennek volt köszönhető, hogy a kocsi egy méterrel a sinen fekvő öngyilkosjelölt előtt megál-

lott. A kocsi utasai azonnal leugrártak és az emberhez siettek. Feltárogatták a szinte önkívületben levő embert a sínekről. Közben előkezdte a rendőrség. Megállapították, hogy a férfi Gál András 36 éves, Rígó-utca 12. szám alatti lakos, alkalmi munkás, aki gyógyíthatatlan betegsége miatt akart megválni az élettől. Gál András a körötte állók rábeszélésére is egyre hajtogatta, hogy csak megváltik az élettől, mire a rendőrségem bekísérte a rendőrség ügyeletére. Itt sikerült végre lebeszélni sőtét tervéről, s hazarendték lakására.

Elloptak két aranykelyhet a Kollégium oratóriumából

A feljelentés szerint Fülöp Tibor volt teológus a gyanúsított

A debreceni református Kollégium intézőtanácsának határozataként dr. Erdős József kollégiumi ügyész szerdán délelőtt feljelentést tett a debreceni királyi ügyészen Fülöp Tibor volt teológus, debreceni lakos, régiséggyűjtő fiatalember ellen. A feljelentés igen súlyos és egyelőre megmagyarázhatatlan bűncselekmény — ügyében történt. Dr. Varga Zsigmond egyetemi professzor, a kollégiumi könyvtár igazgatója — a feljelentésben foglaltak szerint — Fülöp Tibor volt teológusnak, aki mellesleg írónka is volt egykor a könyvtárnak, a múlt esztendő végén engedélyt adott arra, hogy az Oratórium-ban berendezett állandó kiállításjellelű gyűjteményt tanulmányozhassa, sőt ott

egy üveges szekrényben elhelyezett két aranyfuttatós ezüst serleget is is rajzolhasson azzal a céllal, hogy majd annak alapján szaklapokban tudományos cikket írjon.

A két serleg azonban titokzatos módon eltűnt, s eltűnése után néhány nappal már egy budapesti régiségkereskedőnél maga Fülöp Tibor kínálta eladásra. A kereskedő nem vette meg, de magánál tartotta rövid időre, mely alatt bemutatta az Országos Iparművészeti Múzeum igazgatójának is, aki viszont fellelmezte a két serleg műzeális értékét, sőt alaposabb vizsgálat után azt is, hogy a serleg a Kollégium könyvtárából került ki.

Az Iparművészeti Múzeum igazgatója

aztán a két serleg titokzatos újáról értesítést küldött a Kollégiumnak, sőt a két serleget is megküldte. Így épen, sértetlenül visszakérültek a serlegok az üvegeszekerénybe, ahol azonban megint csak csodálatos dolgok történtek. A két eltűnt serleg helyén másik két serleg volt, de egyáltalában nem értékes tárgyak, csak hitvány edények. Valószínűnek látszik tehát a feljelentés szerint, hogy ugyanaz a tettes helyezte oda a két hamisítványt, aki az eredetét elvitte.

A Kollégium régiséggyűjteményének kétségkívül két igen értékes, ha éppen nem is legértékesebb tárgya volt a két ellopott serleg, melyek közül egyik a „tedéji eklézsiájé” volt 1631-ből való, a másik „Ujlaki és Serédy B. pohárja” 1688 felirással ellátva. Mind a kettő ezüstből készült, arany futtatással és díszes ötvösmunkával.

A Kollégium igazgatósága házi vizsgálatot tartott az ügyben és a serlegok el tulajdonításával vádolt Fülöp Tibor dr. Vargha Zsigmond igazgató előtt be is is-

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

merre, hogy ő vitte el a két serleget, azonban ellenállhatatlan lelkiényszerére és megtévelyedésére hivatkozva bocsánatot kért. Az ügyet azonban ilyen formában nem volt mód lezárni, hanem azzal foglalkozott a Kollégium intézőtanácsa, amely úgy határozott, hogy Fülöp Tibor ellen az 1200 pengő értékű serlegok inatalan eltulajdonításáért bünvádi feljelentést tesz és kéri szigorú megbüntetését.

A feljelentés szerdán érkezett be az ügyészságra, s valószínű, hogy már a jövő hónapban sor kerül az ügy törvényszéki tárgyalására is.

A debreceni ipartestület előjárósága is foglalkozni fog a körzeti ipariskola felállításának kérdésével

Nemrégiben jelent meg a kultuszminiszternek a rendelete, amely a körzeti ipariskolák felállításáról rendelkezik. Ennek értelmében minden nagyobb ipari központnak harminckilométeres körzete részére úgynevezett körzeti ipariskolákat kell felállítani, amelyekben az eddig iskola nélküli vidéki iparostanoncok is oktatást nyernek. A rendeletet megküldték a debreceni tanácsnak, amely a körzeti ipariskola felállításának is, amely további lépéseket tett ebben az ügyben. Az iparostanonciskola felügyelő bizottsága foglalkozott a körzeti iparostanonciskola kérdésével, s úgy döntött, hogy mindaddig helyet ad a körzeti ipariskolának az is-

kola helyiségében, míg zsúfoltságot nem idéz elő. Ugyanakkor kérték, hogy a tanács fizetéséről a város gondoskodjék. Ezt a határozatot eljuttatták a tanácsületi főigazgatósághoz, amely jelentést tett a kultuszminisztériumnak is.

A kérdéssel egyébként a közeljövőben az ipartestület előjárósága is foglalkozni fog. Debrecen környékén ugyanis sok iparostanonc van, akik eddig semmiféle szellemi kiképzésben nem részesültek. A körzeti ipariskola felállításán esetén ezek helyenként egyszer Debrecenbe jönnének és a körzeti ipariskola tanfolyamain elméleti kiképzést is nyernének.

Brammer Pál továbbra is fogva marad

Budapest, január 22. A büntetőtörvényszék ma ismét foglalkozott Brammer Pálnak az árdragításért három és fél évi fegyházra ítélt textilnagykereskedőnek ügyével. A kúria ugyanis új ítélethezatalra utasította a törvényszéket, mert az ítélet nem állapította meg, hogy az árdragítás idején milyenek voltak a törvényes legmagasabb árak.

A mai tárgyalásra a tizenhárom hónapos előzetes letartóztatásban lévő Brammer Pált fogházhoz vezette elő.

A tanács a kúria által kívánt törvényes árak megállapítása végett áttette az iratokat az árkormánybizottsághoz. A védő

Brammer Pál szabadlábrahelyezését kérte. A tanács nem bocsátotta szabadon.

— Felfolyamodást jelentek be, — mondotta a védő.

— A felfolyamodást a törvényszék visszautasítja, — felelte az elnök.

— Akkor felfolyamodást jelentek be a visszautasítás miatt.

A törvényszék úgy határozott, hogy mivel a szabadlábrahelyezési indítvány visszautasítása miatt bejelentett felfolyamodás elutasítására a perrendtartásnak rendelkezése nincsen, ezt a felfolyamodást felterjeszti a kúriához.

Májusban ünnepli 50 éves fennállását a debreceni kir. ítélőtábla

A jubileumi ünnepélyre valószínűleg Debrecenbe jön az igazságügy-miniszter is

Nagy évforduló előtt áll a debreceni kir. ítélőtábla. A közeljövőben fogja ünnepelni fennállásának 50. évfordulóját. Az ünnepségekkel kapcsolatban felkerestük Berky Géza irodaigazgatót, aki készséggel nyújtott felvilágosítást erre vonatkozólag.

— Nagyon természetes, — mondotta — hogy a debreceni ítélőtábla is méltóképp meg akarja ünnepelni a félszázados évfordulót, miként az ország többi jubiláló táblája. Az ünnepség részletei azonban még nem ismeretesek, hiszen még csak az előkészületeknél tartunk. Mielőtt azonban a jubileumi ünnepély terve részletes és végleges kidolgozást nyer, azonnal értesíteni fogjuk róla a nyilvánosságot.

Az időpontra vonatkozólag a következőket mondotta az igazgató:

— Az már biztosra vehető, hogy májusban kerül sor a jubileum megünneplésére. A pontos időpont felől még nem történt végleges dön-

tés, de az eddigi tervek szerint május 4-e van előtérben. A debreceni tábla ünnepélyes felavatása ugyanis 1891. május 5-én volt, tehát az idén május 4-e lesz az évforduló dátumhoz legközelebb eső vasárnap.

Megtudtuk még, hogy a jubileumi ünnepségen feltétlenül képviselteti magát az igazságügyi kormány, sőt nem lehetetlen, hogy maga Radocsay igazságügyminiszter vesz részt azon. Végül megemlíttük Berky Géza irodaigazgatót, hogy a jubileumkor disztribútum ad ki az ítélőtábla. Az album elkészítésének munkálatai már szintén megkezdődtek.

Ma este
disznótóros vacsora
erdélyi lángossal a
Pall sörözőben

HIREK

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata:

„Megváltó” Major örökösök, Piac-utca 18. — „Muraközy” Preiser Ernő, Piac-u. 72. — „Bocskay” Lassányi József, Cegléd-utca 22. — „Csokonay” Dr. Baláry István, Mester-utca 43. — „Árpád fejedelem” Mikes Béla, Csapóker, Jánossy-utca 44.

A Magyar Élet Pártjának hírei

KÖZPONTI PÁRTIRODA: Arany Bika szálló, félemelet, ahol a párt szociális tanácsadó irodájában feleket fogadnak és kérvényeket átvészesnek minden kedden és csütörtökön délelőtt 10—12 óráig. Telefon: 20-23.

A PÁRT KÉPVISELŐI KÖZÜL: Balogh István fogad minden vasárnap 11—12 óráig a pártiroda helyiségében.

A MAGYAR ÉLET PÁRTJÁNAK TÁRSASÁGÁÉNAK: az Arany Bika szálló félemeleten nyitva minden nap délelőtt 9—1 óráig és délután 3—9 óráig.

PARTNAP minden hétfőn délután 5—8 óráig.

Időjárás

A Meteorológiai Intézet jelent:
A nagyon meleg és páradús levegő beáramlása a Kárpátok medencéjébe ma is folytatódott.
JÓSLÁS: Élénk délies szél, a szélváltetebb vidéken köd, helyenként eső, a magasabb hegyeken havasodás. Az enyhesség fokozódik. (MTI)

Émlékeztetők

JANUÁR 23.

1915. A világháború alatt ezen a napon Halász Ferenc volt 17. népfelkelő gyalogosredéből őrmester, egy bár lényegesen kisebb, de nagy elszántsággal végrehívott vállalkozással tüntette ki magát. Halász őrmester ugyanis a 304. honvédegyaloesred kötelékében, az oroszok hág körüli harcaink közben az oroszok legélénkebb géppuskatűzében és a hasig érő hő okozta mozgási lehetőség dacára, kimagasló bátorsággal lendületes rohamra vezette szakaszát, amelynek eredményeként az oroszokat egy fontos magaslatról nemcsak hogy visszavetette, hanem egy tisztüket és 85 emberüket foglyul is ejtette. Ezért a hő és eredményes harci cselekményeért, valamint méltányolva a már korábban minden alkalommal tanúsított vitéz magatartását Halász őrmestert az arany vitézségi éremmel tüntették ki.

KRAYER festéktüzet közleményei: Szappanfőző szóda, szappanforgács és faszen kapható már a készlet tart. Figyelje vasárnapi híreinket saját érdekében.

Dr. Csilléry András egyetemi ny. r. tanár január 23-ára (csütörtök) hirdett Népszerű Főiskolai Tanfolyami előadását (Déri Múzeum) közbejött akadályok miatt későbbi időpontban tartja meg.

Meghívó. Az Egyesült Keresztény Nemzeti Liga Debreceni Osztálya 1941. év január hó 23. napján d. u. 6 órakor tartandó előadására. Az előadás tárgya: Erdélyi megpróbáltatások 22 éve. Előadó: báró Atzél Ede. Az előadás helye: József kir. herceg-u. 16. sz. Elnökség.

Ügyvédi hír. dr. Nagy Béla ügyvéd irodáját Ferenc József-ut 45-47 (Magyar Általános Hitelbank palota) helyezte át.

Vasvillával verte meg haragosát, mert kigunyolta. Mester Gyula 27 éves berettyószentmártoni napszámost a mult nap beszállították a debreceni szomatológiai klinikára, mert a csendőrségi vizsgálat szerint, Pipamucz József mezőasi juhász vasvillával leütötte. A verekedés állítólag az előzte meg, hogy Pipamuczot egy társaság kigunyolta s azt hitte, hogy Mester Gyula volt a gúnyoló és ezért őt ütötte meg a vasvillával Mester sérülése nem életveszélyes, de három héten túl gyógyul. Pipamucz ellen megindult az eljárás.

Néhány héten belül két izben kísérelt meg öngyilkosságot egy debreceni ácssegéd

Nemrégiben beszámoltunk arról, hogy ifjú Szabó Ferenc munkanélküli ácssegéd öngyilkosságot kísérelt meg. Jártaiban keltében betévedt a József királyi herceg utca 6 számú átjáró ház udvarára, ahol az első emeleten, a korlátra, nadrágszíjára felakasztotta magát. Szerencsére hamar észrevették az öngyilkossági kísérletet, levágták Szabót a nadrágszíjról és bekísérték a rendőrség ügyeletére. Itt az ügyeletes tiszt és a szolgálatban levő dektív lelkére beszélt a szerencsétlen embernek, majd pár pengőt nyomtak a markába, mire Szabó Ferenc életkedvvel telt, kalapengatva hagyta el a rendőrséget.

Ifjú Szabó Ferenc, akkor úgy látszott, teljesen lemondó végzetes tervéről és ha küzködve is, de tovább éli szegény, gondokkal teli életét. Nem így történt. Szabó Ferenc ismét szívére vette az életet, s a mult nap a Vár utca 12. számú ház faragott kapujának felfájára felhurkolta a nadrágját tartó ócska, összekötözött két

nyakkendőt, majd a nyakába illesztette a hurkot és kicsuszta magától lábait. Szerencsére ekkor ért a házhoz Tanyi János, aki odarohant a földökli emberhez és levágta a fojtogató nyakkendőről. Ezután szólt a közelben posztoló rendőrőrszemnek. A rendőr egyszerű, együttérző szavakkal igyekezett a lelkére beszélni Szabónak.

— Mindegy nekem már kérem, — mondotta azonban Szabó. — Nem ér semmit az én életem. Évek óta nincsen már rendes munkám. Nyomorgok, küzködök és két kisgyermekem is szenved. Nem bírom tovább, nem nyugszom addig, míg nem sikerül...

A rendőrőrszem ezután saját érdekében a rendőrségre vitte Szabó Ferencet. Itt sikerült aztán ismét lebeszélni az újabb öngyilkossági kísérletről. És Szabó Ferenc, azt hisszük, ha már magáért nem is akar élni, de a két gyermekéért magára vállalja az élet további küzdelmét...

Dr. Visky Károlyt miniszteri osztálytanácsossá nevezték ki. Debrecenben is széles körben keltett nagy örömet az a hír, hogy dr. Visky Károly igazságügyi titkárt miniszteri osztálytanácsossá nevezték ki. Dr. Visky Károly a d'bre'ny Tisza István Tudományegyetemen végezte a jogi tanulmányait s itt avatták „sub auspiciis gubernatoris” doktorrá. A debreceni törvényszéken kezdte pályáját, közben hosszabb időt töltött Olaszországban, ahol állami ösztöndíjjal tanulmányokat folytatott. Édesanyja, dr. Visky Sándor a világháború után előbb a debreceni törvényszéken, mint tanácselnök, majd a táblán, mint táblai tanácselnök működött. Innen nevezték ki a Kuriához kuriai bírónak. Dr. Visky Sándor néhány évvel ezelőtt meghalt. Fia, dr. Visky Károly szintén Debrecenből került fel Budapestre, ahol az igazságügyminisztériumban igen fontos munkakörben dolgozik. Mostani előléptetése, illetve kinevezése a legmagasabb helyről jött elismerés értékes jogász munkásságának. Visky Károly egyébként egyike a legfiatalabb miniszteri osztálytanácsosoknak. Debrecenhez ma is meleg rokoni és baráti szálak fűzik. Édesanyja, özv. Visky Sándorné született Gvulai Sáska Irma szintén debreceni lány.

Veszedelemes házasság szédelőt fogott el a szegedi rendőrség. Veszedelemes szélhámot fogott el a szegedi rendőrség Oláh György cipészsegéd személyében, aki nemcsak Szegeden, hanem a fővárosban is több szélhámosságot követett el. Jó megjelenésével hamarosan beférkőzött áldozatai bizalmába, házasságot ígért nekik, majd miután kisebb nagyobb értéket kicsaltóluk, odébb állott. A legutolsó esetben már a házasság napját is kitűzték és a keletgyékkel Szegedre ment, ahol azt eladta 170 pengőért. — Eppen tovább akart utazni, mikor a dektívek lefűltek a megrögzött bűnözőt.

Gumicsizmák

javítását olcsón vállalom

RÉTI, Piac-utca 42. sz.

„Épületátalakítások és óvóhelyépítések adókedvezménye” címen könyvalakban jelent meg a Vállalkozók Lapja kiadásában a pénzügyminiszter 140.000 sz. rendelete, s annak részletes, szakszerű magyarázata. Az 1942. év december hó 31-ig érvényben maradó épületátalakítási és óvóhelyépítési adókedvezmények elnyerésének lehetőségeit, feltételeit és az ehhez szükséges eljárások módjait ismerteti a fenti címen megjelent szakmunka. A könyv, amely minden építész, vállalkozó és háztulajdonos számára nélkülözhetetlen, közli a rendeletben hivatkozott egyéb rendeleteket és betűrendes tárgymutatót is, úgy, hogy olvasója pillanatok alatt mindenről pontos felvilágosítást nyerhet. A házagptóló szak-könyv megrendelhető a Vállalkozók Lapja kiadóhivatalában (Budapest, VI., Teréz köz. 46.) 120 pengőért.

Anyakönyvi hírek

Eljegyzések: S. Nagy József fm. — Hunyadi Juliánna Bercsényi-utca 6. — Dr. Herceg Pál MÁV fogalmazó, Huszár Gál utca 43. — Nagy Erzsébet Ferenc József út 34. — Székely József cipészsegéd — Balogh Ilona Milotay-u. 13. — Kun Pál fuvaros, Vasútsor 19. — Kozma Irén Hevesi-utca 8. — Czirják József kereskedősegéd, Rigó-u. 16. — Hüse Erzsébet Huszár Gál-utca 35. — Varga Sándor géplakatossegéd, Magossy György-tér 11. — Szabó Erzsébet ugyan-olt.

Házasságok: Nagy Gyula szabómester Csillag-utca 87. — Weiszberger Magdolna Kaba, Orbán Gábor tórn., Mátészalka. — Szolnoki Juliánna Tiszakerecseny, Heinrich Károly Futura vezető, Püspökudány. — Szögyényi Erzsébet Hajó-utca 2. — Alvári Mihály MÁV fékező, Arad-utca 7. — Varga Erzsébet Simonffy-utca 49. sz. — Rácz Gyula munkás — Terdik Juliánna Bácska-u. 8.

SZÖNYEGEKET

tűgönyököt, ágyterítőket stb. legolcsóbban vásárolhat

Horn Rezső szőnyegházában
Debrecen, Kossuth-utca 19. szám

Születések: Osztroviczky Andor MÁV lakatos, Telek-utca 55, fiú Tibor, Szabó János fa- és fémpipari szak. isk. altiszt, Diófa-utca 17, leány Olga, Hüse Sándor MÁV géplakatos, Kút-utca 58, fiú Barna, B. Nagy János MÁV munkás, Szepes-u. 19, fiú Lajos, Horváth Lajos mozigépész, Töhötöm-utca 25, fiú József, Fábán Lajos pék kifizető, József kir. hg-utca 58, leány Teréz, Lakatos József napszámos, Bethlen-utca 30, fiú József, Barta József fm., Hortobágyi halastó, fiú István. — Deák György földbírtokos, Rákóczi-utca 15, fiú Ferenc, Erdős Gyula m. kir. százasos, Hatvan-utca 61, leány Katalin, Cellár László asztalossegéd, Veres-utca 21, fiú Gyula, Nagy Bálint fm., Vedresdűlő 20, leány Juliánna, Kovács István asztalossegéd, Kincseshegy-utca 41, sz. leány Magda, Graga Zoltán vasöntősegéd, Hadházi-u. 7, fiú Zoltán, Nagy István feles kertész, Tornyos tanya 55, leány Irén, Bakó János festősegéd, Németh-utca 47, leány Magdolna, Fülöp Ferenc napszámos, Malvin-utca 72, fiú László, Kájer László napszámos, Nyírmihályfalva, fiú János, Somogyi Imre napszámos, Vámpérces, leány Ilona, Varga László közműves-m., Mester-utca 39, leány Anna, Mező Ferenc MÁV lakatos, Poroszlai-út 71, leány Katalin, Novák József napszámos, Torockai-utca 60, fiú József, Tar László férfiszbősegéd, Tánics-utca 3, leány Erzsébet, Rosenfeld Zoltán társnyomda tulajdonos, Jókai-utca 44, fiú András, Tóth Sándor gépmunkás, Hajduböszörmény, fiú Sándor, Balla István várositstvt., Simonffy-utca 46, fiú István, Csáki József bérlő, Piac-dűlő 13, fiú József, Szabó Zsigmond m. tisztviselő, Széchenyi-utca 89, leány Katalin. — Nagy István bérkocsi tulajdonos, Káka-u. 14, leány Katalin, Fülöp Lajos elektrotechnikus, Szedler-utca 22, leány Lenke.

Halálozások: Honti Harthy Dezsőné ref., 65 éves, Veres-utca 24. Tóth Juliánna, ref., 6 éves, Fülöp-utca 41. Szigethy Lajos rk., 60 éves, Rákóczi-utca 18. sz. Szilágyi Ferenc ref., 40 éves, Józsa, Löw Miksáné izr., 78 éves, Bethlen-utca 21. Moldoványi László gk., 46 éves, Lonyai-utca 8. Özv. Kántor Lajosné ref., 68 éves Sárreudvari, Fodor Tóth Gábor ref., 55 éves, Iskola-utca 1. Debreceni Istvánné ref., 42 éves, Péterfia-utca 61. Varga Istvánné ref., 32 éves, Eötvös-utca 104. sz. Mikó Antal ref., 56 éves, Dévai-utca 28. Osán Juliánna ref., 6 hónapos, Hosszupályi. Özv. Rajner Jánosné ref., 74 éves, Zádor-utca 12. vitéz Póka György gk., 56 éves, Hajdúdorog, Nagy Katalin ref., 1 napos, Káka-utca 14. Pozsonyi Ferenc ref., 61 éves, Bezerédi-utca 24. Márton Lászlóné ref., 40 éves, Nádasdy-utca 3. Greczko Sándor rk., 87 éves, Hunyadi-utca 12. Tóth Cs. János rk., 43 éves, Kis újszállás. Özv. Komásky Antalné r. kat., 66 éves, Alvinczy-tér 1. Albert Erzsébet ref., 62 éves, Erzsébet-utca 48. Debreczeni Mária ref., 58 éves, Ferenc József-út 7. Balla István rk., 2 napos, Simonffy-u. 46. sz.

Kosarat akart looni egy hajduböszörményi asszony. Rezes József sz. R. Tóth Julián tégnap a vásárbán tetten érték, amint Csorba Lajos kosárkészítőtől egy kosarat akart elemelni. Rezesné őrizetbe vette a debreceni rendőrség, és szerdán délelőtt már átkísérték az ügyészség fogházába.

Íróképek köszönete HURAY

Iparkamara, T. 17-93.

Megkezdődtek a beiratkozások a Német Lektorátus Nyelviskolájában. A Német Lektorátus Nyelviskolájában február 3-án új nyelvtanfolyamokra a napokban megkezdődtek a beiratkozások. Ezuttal kezdő és haladó tanfolyamok indulnak meg, amelyeken nyelvgyakorlás, társalgás útján bárki elsajátíthatja a német nyelvet. Beiratkozás naponként 6—8-ig a Német Nyelviskola helviségében Ferenc József út 44. I. em.

Minden hazafias kereskedőnél kaphat renülőhelyeget.

Németh László válasza Kiss Ferencnek! Egyik budapesti napilapban Kiss Ferenc, a Színészakamara elnöke megjegyzéseket fűzött Németh Lászlónak a Híd-ban megjelent kritikáihoz. A Híd új számában érdekes cikkben válaszol Németh László Kiss Ferencnek. Közli a Híd ifjabb Horthy István fényképét az édesanyjával, bemutatja az új Baumgarten díjakokat, hozza P. Ábrahám Ernő, Gagyai László, Laczko Géza, Tersánszky J. Jenő frásait, Möriz Zsigmond, Orsós Ferenc, Antal Lajos érdekes nyilatkozatait! Két regény, képes riportok, világhíradó, 1000 pengős pályázat, Inyencmes ter receptjei, divat, film, sok érdekesség van még a Híd új számában. Főszerkesztő Zilabny Lajos. Felelős szerkesztő: Kállay Miklós. Mutatványszámot készségeggel küld a kiadóhivatal: Budapest, VII., Erzsébet-körút 7.

Gyászrovat

Korocz András 11 hónapos korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután 2 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozó terméből. Dankó temetkezési vállalat.

Dr. Goldberger Izso orvos 52 éves korában elhunyt. Temetése Karcagra való szállítás után pénteken lesz az ottani izr. temetőben. Dankó temetkezési vállalat.

Iszoni Szakali Dezső

a Rimcsomáryi Vasúti R. T. főtisztviselője 55 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután félnyolc órakor lesz a Köztemető díszravatalozó terméből a református egyház szertartása szerint. Halála előkelő és kiterjedt rokonságot borított gyászba. Temetését Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Mérnökki kinevezés. A földművelésügyi miniszter a vízügyi szolgálat mérnökki szaklétszámában Jory Iván okl. mérnököt deiglenes minőség kir. s. mérnöké kinevezte. (MTI)

Befőttek az iskolai ablakok. A pécsi felsőkereskedelmi iskola igazgatósága jelentette a rendőrségnek, hogy az egyik földszinti tanterem ablakán befőttek. Szerencsére szünet volt, a tanulók nem tartózkodtak a tanteremben, egyedül Németh Imre altiszt volt ott. A golyó közvetlenül mellette fúródott a falba. A nem mindennapi ügyben erőlyes nyomozást indított a rendőrség.

Nekirohant egy ház falának a megcsúszott autó. Szerencsés kimeneteli baleset történt a napokban Szolnokon. A sikos úton megcsúszott egy autó és teljes sebességgel nekiment az egyik közelben levő ház falának. A benülőknél szerencsére semmi bajuk sem történt, sőt csodálatosképpen az autó is csak kisebb mértékben rongálódott meg.

Megalakult a szójababtermelők szövete. Marosvásárhelyen jan. 10-én folytak a szójababtermelők szövetkezetének alakuló közgyűlése Toldalgi Mihály gróf főispán elnöklése alatt. Az ülésen nagyszámú jelentek meg a vármegye szójababtermelői gazdái. Elnökké Toldalgi Mihály grófot, a megye legnagyobb szójababtermelőjét választották meg. Az ülésen résztvett a Futura képviselője is. Legközelebb megalakul Marosvásárhelyen a Vármegyei Állattenyésztők Szövetkezte is.

Gyomoravítógépek, gyomorfekély ellen csak „HAJDUINT” használjon, hatása biztos, íze kellemes. Ajánlják orvosok, betegek. Készíti: Szankay gyógy-szertár, Debrecen, Szent Anna-utca 61.

Miről lesz szó a biztosítási napon? Minél fejlettebb az ország gazdasága, ipara és kereskedelme, annál nagyobb szerephez jut a kárbiztosítás; minél kultúrtaibb egy ország népe, annál nagyobb kereslet nyilvánul meg az életbiztosítás intézménye iránt. Virágzó gazdasági élet és magas kulturája mellett a nyugati és közép-európai államok közül Magyarországon a biztosítás nem terjedt el jelentőséggel megfelelő mértékben. A biztosítási ismeretek terjesztése és a biztosítás intézményének népszerűsítése a gazdasági, ipari és kereskedelmi élet nagyarányú fejlődésének alapfeltétele. Erre való tekintettel határozta el a biztosító intézetek egy Biztosítási Nap rendezését, ezen az eddigi kereteket meghaladó mértékben mutatnak rá a nagyközönség előtt a biztosítás jelentőségére és igénybevételeinek módjaitára.

Árdragításért feljelentettek egy sárutudvari malomtulajdonost. A biharnagybajomi csendőrség a múlt nap jelentést tett a királyi ügyészségnek arról, hogy Berger Jenő sárutudvari malomtulajdonos hássz pengőért adta métermázsánsként a tengeri árát, holott annak az árkormány biztos által megállapított ára két pengővel kevesebb. A csendőrség által kihallgatott malomtulajdonos azzal védekezett, hogy emlékezte szerint 3-4 egyénnek adott el ebben a hónapban tengeriarát és úgy kalkulált, hogy 18.80 fillérben számolta a tengerit és 1.20 fillért számolt fel darálásért. A helyi Futurakirendeltség ezzel szemben azt állítja, hogy a tengeri ára Udvariban 17.30 fillér, s ehhez lehet a darálás díját hozzászámítani. Az ügyészség megindította az eljárást az ügy kifizetésére vonatkozóan.

Az 1941. évi népszámlálás

Mindenkit össze kell írni, aki 1941. január 31. éjféltől életben van

A művelt államok mindegyike tíz évben legalább egyszer általános népszámlálást tartanak. Csak azt az országot lehet helyesen kormányozni, amelyben a törvényhozók által hozott törvények és a kormány által kiadott rendeletek a legmegbízhatóbb adatokon alapulnak. A legmegbízhatóbb adat pedig mindig a legújabb. Tíz év alatt sok változás történik a társadalomban, a gazdasági és szellemi életben rendes körülmények között is, hát még a mai rendkívül időkben. Megérett tehát az idő Magyarország lakosságának új számbavételére.

A népszámlálást az 1940. évi XXX. te. rendelte el. Külön számláló lapot kell kitölteni minden személyről, aki az 1941. január 31-ike és február hó eszéje közötti éjféltől életben lesz. Mivel az ésszerzés végrehajtása 15 napot vesz igénybe — február 1-től 15-ig — vigyázni kell arra, hogy aki január 31. éjféltől született, már ne kerüljön bele az ésszerzésbe, ellenben, aki január 31-én éjféltől élt, de valamely azután következő napon meghalt arról feltétlenül legyen számlálólap kitöltve.

Össze kell írni azonkívül minden olyan épületet, amely lakás céljára szolgál, ha eredetileg nem erre a célra építették is, pl. műhelyt, gyárat, iskolát, gazdasági épületet stb., ha a népszámlálás eszmei időpontjában valaki lakott benne. Az egyénekre szóló számlálólapot, minden külön álló épületről házi gyűjtőívet kell kitölteni.

Külön lapot kell kitölteni ezenfelül minden önálló iparosról és ipari üzemről, minden önálló kereskedőről és kereskedelmi üzletről. Külön lapot kell kitölteni a számlálólapon s az esetleges kereskedelmi és ipari kérdőíven kívül minden 11-70 éves férfiról és 16-50 éves nőről, az életkort az 1940. év utolsó napjával számítva. Továbbá külön katonai személyről a 18-60 éves katonaviselt és 21-48 éves nem katonaviselt polgári személyekről.

Tizennégy éves leányának meggyilkolása miatt letartóztatott egy anyát

Ötven sérülést találtak a szerencsétlen gyermek holttestén

Rejtélyes gyilkossági ügyben indította meg a nyomozást a pestvidéki ügyészség. Bak községből jelentette az aszói csendőrség, hogy ott gyanús körülmények között meghalt Albert Margit tizennégy éves iskolásleány. A csendőrségi bejelentés alapján elrendelték Albert Margit holttestének felboncolását, amelyet dr. Tóth Pál László és dr. Révkomáromy András, a pestvidéki törvényeszk orvosai végeztek. A boncolás megdöbbentő eredményre jutott.

Kiderült, hogy a szerencsétlen holttestén több mint ötven súlyos sérülést találtak, amelyek egy tom-

pa felületű tárgytól származnak. A boncolás után nagy aparáttal indult meg a nyomozás és a gyanú az elhunyt leány édesanyjára, Albert Mihálynéra terelődött. A bizonyítékok alapján a csendőrség előzetes letartóztatásba helyezték a gyermekgyilkossággal gyanúsított anyát és felkísérték a pestvidéki ügyészség fogházába.

Ma délelőtt dr. Vály Béla vizsgálóbíró maga elé vezette Albert Mihálynét, akit kihallgatása után gyilkossági büntetés miatt letartóztatásba helyezték. A leánygyilkos anyja bűntudatában a nyomozás tovább folik.

Megszüntetik Bulgáriában a kettős állampolgárságot

Szofíában jelentik: A legutóbbi statisztikai kimutatás szerint a bolgár fővárosban kilencven ezer idegen nemzetiségű lakos él, legtöbbször azonban bolgár állampolgár. Sok olyan idegen él azonban Szofíában, akiknek a bolgáron kívül más állampolgárságuk is van és a kettős állampolgárságot szükség szerint és saját előnyükre használják fel. Az új állampolgársági törvény most módot nyújt a hatóságoknak, hogy ezeket a tarthatatlan állapotokat megszüntessék.

Nagyvenezér pengő hamvadt el a repülőszerecséltenség egyik áldozatának zsebében. Most vált ismeretessé, hogy a nagyváradi repülőszerecséltenség alkalmával az egyik szerencsétlenül járt utas, Liebermann Sándor kolozsvári kereskedő végzetes útjára 40.000 pengőt vitt magával. A 40.000 pengő a repülőgép elcséskor szintén megsemmisült.

Beretvával levágta a fejét. Benkóvics Vendel mosonmagyaróvári 70 éves faragó beretvával átvágta a nyakát. Olyan mély sebet ejtett magán, hogy feje csaknem elvált a törzestől. Öngyilkosságát betegsége miatt követte el.

Az 1600 éves Pális-rend. Dobák Ferenc érdekes előadást tartott a rádióban abból az alkalomból, hogy az egyetlen magyar eredetű rend január 15-én ünnepelte Remete Szent Pál halálának 1600 éves fordulóját. Az előadó megemlékezett arról, hogy a XIV. században hazánkban már nyolcvan Pálos-kolostor volt. Pálos-szerzetes volt Martinuzzi Fráter György, Esterházy Imre hercegprímás, Széchenyi Pál kalocsai érsek, Árvos Pál, Verseygy Ferenc és Virág Benedek. A Pálosokat 150 évi száműzetés után hívták vissza Lengyelországból.

Tanácsadó kamara Vichyben

Viczyfői jelenti a Német TT.: Kormánykörökben remélik, hogy a tanácsadó kamara rövidesen megalakul. A kamara már eredetileg január elején meg kellett volna alakulni, azonban előbb ki akarták kérni az alkotmányügyi és közjogi szakértők véleményét. E tanácsadó kamara, mint a körökben kijelentik, az új alkotmány életbelépéséig összekötő hidat lesz az új és régi parlament között.

Gróf Somssich József meghalt. Budapestről jelentik: Gróf Somssich József ny. külügyminiszter és volt vatikáni magyar követ ma délután elhunyt. Temetése vasárnap 26-án lesz a kivarádi családi sírboltban.

Kiss Ferenc garázsából akart benzint szerezni egy „szenvédélyes motorke-rékpáros.” Elszánt fiatalember vetette át magát hajnalban a Közeg-utca 14. számú villa kerítésén, amely Kiss Ferenc, a ki való színész tulajdona. A fiatalember meg sem próbálta a pazarul berendezett villa megközelítését, egyenesen a garázs-nak tartott, ajtaját könnyedén kinyitotta, meglátott a sarokban két teli benzinkannát, azokat felretette, majd amikor két külső és egy belső kerékgumit meglátott, azokat is magához vette néhány szerszámmal együtt, aztán távozott. Gyanútlanul tartott hazafelé, Rákosszeméhi felé, de a vármegyei csendőrség feltűnt a megrakodott ifjú. Megállították, igazolásra szólították, mire a fiatalember, név szerint Tarsányi Sándor 20 éves szerelő bevallotta, hogy lopott holmit cipelt. Tettét azonnal indokolta, hogy szenvédélyes motorke-rékpáros, de elfogyott a benzinja, azt akart mindenáron keríteni. Közben annyira megtetszettek neki az autógumik és pompás szerszámok, hogy ezeket is magával vitte.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

Megcsordult az eresz Vincze napján Debrecenben

A néphit azt tartja, hogy ha Vincze napján megcsordul az eresz, abban az esztendőben jó bortermés lesz. Hát, ami azt illeti: ránk férne egy kis jó bortermés, mert az elmúlt évben elvitte Vincze a borunkat. Arviz, kegyetlen időjárás meg más nyavalya sorvasztotta a szőlők tökéjét és mire felébredtünk fűnődésünk-ből: háromszorosára, meg négyszeresére ugrott a bor ára. Pedig hát fel volt na a bor mindennapi keserű életünk mellé: hogy legalább a gondok között néhány napján, ünnepkor rózsaszínben lássuk a világot, ne pedig olyan csunyának, mint amilyen. De hát a szomorúságunk mellé nem juttatott Vincze fel pincét, s öres zsebünk a sör-fogyasztására kényszerített bennünket olykor-olykor...

Most aztán egy kis biztatást hozott a szerdai Vincze nap. Kellemes, enyhe tavaszi levegőben a nap is kikandikált egy-egy pillanatra halvány mosollyal és megcsordultak az ereszek... És az emberek megkönnyebbülten sóhajtottak fel. — mert hiába még mindig hisznek a babonákban: „Hát megcsordult Vincze. Tele lesz a pince.”

Menekült igazolványokat árusított egy nagyváradi zsidó társaság. A nagyváradi rendőrség elfogta Fisch Jenő, Fisch Nándor és Jakab Miklós nagyváradi zsidó lakosokat, akik menekült-igazolványokat vásároltak és adtak el. A szélhámosok azzal hitegették az embereket, hogy az ilyen igazolványokkal nagy kedvezményeket lehet elérni.

SZÍNHÁZ

SZÍNHÁZI HÍREK:

A bemutató szereposztásban megjelentjük a nagysikerű aratót Gyöngyvér-igós huszárszék című operettet ma este. Pénteken este Tábort színház műsora kerül díszelőadásban bemutatásra.

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Csütörtökön este 8 órakor Gyöngyvér-igós huszárszék. Pénteken este Tábort színház műsora. Szombaton délután 4 órakor Mosoly országja filléres helyjórakkal. Szombaton este 8 órakor Tábort színház műsora A-hérlében.

Könyvesház

Gyöllay Domokos: HÍVÓ HEGYEK. Aki Erdély természeti gazdagságát, népi életét, sorsát akarja megismerni, hivatottabb tolmácshoz nehezen fordulhat: a „Hívó hegyek” erdélyi írás. Írója ott él a székelyek között, ismeri a nagyszerű nép derűjét és komolyságát. Mindennapi meglátásait irodalmi formában, zamatos székely nyelven adja elő. Kedvelt ez a nyelv a magyar közönség előtt, hiszen Gyöllay Domokos, a legelterjedtebb erdélyi népművelő lap, a „Magyar Nép” hosszú évek óta közismert főszerkesztője éppen a közelmultban aratót szép sikert méltán mély és eredeti fantáziájával a Nemzeti Színházban is. A kiváló székely író különben eddigi kitűnő irodalmi munkássága elismerésül éppen a napokban kapta meg a Corvin-koszorút.

Maderspach Viktor: A ROMÁNOK NYOMÁBAN

Maderspach Viktor, aki igen érdekes utazási irodalmunknak, másfél évtizeddel ezelőtt adta ki ezt a könyvet, amely akkor egyike volt a legnagyobb sikerű munkáknak. A szerző ebben a művében beszámol azokról a világháborús időről, amikor huszárosztágyával egészen a Fekete tengerig jutott el. Mivel Erdély közönsége ezt a teljesen elfogyott kiadást nem ismerheti, a Stádium könyvkiadó most ismét megjelentette a munkát, mert a felemelő élményekben, katonai bravurokban gazdag beszámoló nemcsak a nyugdíjazó olvasmány, hanem — történelmi dokumentum is!

BRISTOL SZÁLLODA

Budapest, Dunaparton

Előkelő családi szálloda, ötös árkakkal. Egy ágyas szoba 6 pengőtől, két ágyas szoba már 12 pengőtől. Kifűtő öttermek és kávéház. Előzékeny kiszolgálás.

MOZI

BUCKLEBERRY FINN KALANDJAI. (Az Apolló filmszínház bemutatója.) Talán mindenkinek gyermekkori emlékei ébredtek fel ebben a filmben azok a szép napsugaras gondtalan napok, amelyekre mindannyian szívesen emlékezünk vissza és amelyeket sohasem felejtünk el. A filmben is együtt izgulunk a kedves kis Huckleberry-vel még szimpatikusabb megismerésével, Mickey Rooney-vel, a csínyek, kalandok hőseivel. Ez a kis sztar ördögien mozgott aránylag elég nehéz szerepben, minden mozdulata néha kamaszos fontoskodása a fiatalság báját, frissességét sugározta. És ha a felnőttek elhamarkodva mondanak is ítéletet rólok, nincs igazuk, mert ez a kor egy egészen különlegesen befejezett egész, mint például a férfikor vagy öregkor, melynek meg van a maga különleges gondolkozása, csakúgy, mint a másika kettő. Ezt a filmet mindenkinek meg kell néznie, mert ezt a különleges tanulságot tartogatja a „felnőttek” számára. Nyugodtan elmondhatjuk tehát, hogy a film olyan, amilyennek Mark Twain megálmodta, amilyennek elképzelte. A film előtt bemutatott Magyar világhírű érdekességek új képekben számolt be a közelmúlt fontosabb és érdekesebb eseményeiről.

MELEŐR MOZGÓ MŰSORA:
Ma utoljára! Csak felnőtteknek!
„MÁMOR”
Izgalmas francia szerelmi dráma Jean Gabin. Holnap: „Vihar Ázsia felett”

SPORT

A MÁV MŰHELY EGYSÉGES FELSORAKOZÁSA A DVSC MÖGÖTT

Ma kétkapus edzés

A debreceni vasutas csapat jövője szempontjából rendkívül örvedetes esemény történt. Gémesy Sándor, a MÁV műhely főnök-igazgatója által megindított mozgalom végső sikerre vezetett: a mai naptól kezdve a műhely minden egyes tagja egyúttal tagja a DVSC-nek is. Azt hisszük, nem kell különösebben ráteremni arra, mekkora jelentősége van ennek a tévnek, annak, hogy egy csapat ily hatalmas, lelkes táborot mondhat magáénak. Ugyanekkor nem hiadhatunk el szó nélkül amellett sem, hogy a DVSC vezetősége igen kedvezményes bérletjegyet bocsát a tagok rendelkezésére. Ez az egész szezonra mindössze 1 pengő. Eddig 1500 ilyen bérletet igényeltek. A csapat egyébként ma délután kétkapus edzést tart a Diószegi-úti sporttelepen.

SPORTHÍREK

Megjött Bódy és Máncses-Máncsa átigazolása. Szerdán megérkezett az MLSZ től a DVSC két új erdélyi játékosának átigazolása, Kocsárdy és Millye átigazolása pedig a napokban várható. Az NSE, a NAC és a budapesti Török-vés lesznek sorban a DVSC ellenfelei a „bemelegítő” szezon előtti barátságos mérkőzéseken, tehát egyszerű sportprogramról gondoskodott a DVSC a közönség számára.

Kik vezetnek az idén nemzetközi mérkőzéseket? A Játékvezetők Testülete ősz szeleltította és közölte a FIFA-val azoknak a magyar játékvezetőknek névsorát, akiket nemzetközi mérkőzések vezetésére ajánl. Ezek rangsorrendben a következők: Kiss M. Ernő, Rubint Lajos, Ipolyi-Hollós Béla, Majorszky Ferenc, Vass Antal és Lantos Gusztáv.

A Bécs-Budapest siversenyre ma indulnak el versenyzőink. A küzdelmet aligha lehet a császárvárosban megtar-

tani, mert jelenleg ott is általános olvasás és esőzés van. Így alighanem Semmering, vagy Mariazell lesz a verseny színhelye. A magyar versenyzők nem nagy eséllyel veszik fel a küzdelmet a határozottan jobban felkészült osztrákok ellen.

A főiskolai ökölvívó válogatott Érsekújváron szerepel vasárnap. A verseny iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg a városban.

A DTE birkózó szakosztálya ismét megkezdte működését. Felhívom a szakosztály régi tagjait és a birkózni óhajlókat, szombaton este 7 órakor a DTE tornacsarnokában megjelenni szíveskedjenek. Szakosztály vezet.

Felkérem a DTE asztali tenisz szakosztályának tagjait, valamint azokat, kik a szakosztály ezévi munkájában részt óhajtanak venni, hogy január 27-én - hétfőn - este fél 7 órakor a DTE asztali tenisz termében megjelenni szíveskedjenek. Szakosztály vezet.

Az elmaradt Eger-Debrecen városok közötti ökölvívó verseny vasárnap délután kerül megrendezésre a DTE tornacsarnokában. A városok közötti mérkőzés rendkívül heves küzdelmet ígér. Az elmúlt vasárnapon megtartott házbajnokságon a fiúk-pompás felkészültségről tettek tanúságot s reméljük, hogy az egrieket biztosan fogják legyőzni.

Közgazdaság

TERMÉNYTÖZSDE

A tavaszi vetési időny közeledtével lassan megindul az érdeklődés egyes vetőmagok iránt. Az elmúlt hetek általános szilárd irányzata mellett is elhanyagolt volt a tavaszi búkköny, részben a muharmag is, de az utóbbi napokban a minőségűre iránt érdeklődés volt tapasztalható.

A tavaszi búkköny, melyet hosszabb idő óta 55-60 pengő között jegyeztek, most jól fekvő állomásokon 1-2 pengővel javult és a piacon azt hiszik, hogy a közeljövőben a kereslet is élénkülni fog e cikkben. Az elsőrangú muharmag jól fekvő állomásokon elérte, sőt túl is haladta a 100 pengős árnyót.

A többi termények forgalmában és irányzatában alig van változás.

Debreceni termény- és takarmányárak: búza, rozs, árpa, zab nem volt, tengeri 19, lucerna 11.50-14, széna 9.50, lóhere 10-10.50, búkköny 8.50-9, szalma 3-5, takarmányrépa 3.30.

AZ ÉRELMEZESÉDES ÉS A SZÍVBETEGSÉGEK LEGYŐZÉSÉT TŰZTE KI CÉLJÁUL

Hasenfeld prof. „Hogyan védjük meg szívünk épségét?” című most megjelent műve, Bodon prof. „Hogyan éljen a szívbeteg ember?” című közismert műve szintén érdekes tanácsadó mindazok számára, akik e betegségtől szervezetüket megóvni kívánják. (Ára P 2.60.) Bucsányi eu. tanácsos „Az érlemezésedés természetes megelőzése és gyógyítása” című új könyve méltóan sorakozik fenti, a szívbetegségek és érlemezésedés megelőzését és gyógyítását tárgyaló művekhez. Ára P 1.50.

Kapható: a DEBRECZENI ÚJSÁG-HAJDÚFOLD kiadóhivatalában Ferenc József-út 56. Telefon 21-90.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: Dr. Nagy Imre Benyovszky Pál

Kiadja: Alföldi Sajtóvállalat Kft. Felelős kiadó: Balogh István

Kiadó akás 1 szobás

Utcai szoba
előszoba bejáratlalt, eselleg teljes ellátással is kiadó. Érdeklődni Szent Anna-u. 34. 554

Ajánlat

Petriknői
Szent Anna-u. 5. sz.

Szappannak való

zsiradékot szappanra becserelek. Pál János szappanos mester, Kölesey-u. 8. 448

Tüzelőt

ön is Eötvös-u. 18. alatt vegyen. 580

Élős és tiszta halak
legelősebben Goldstein-nál, Simonffy utca 4. sz. alatti halüzletében, tej-piacca szemben. 579

Hol dolgoztassunk?

Víz- és gázvezeték szerelése, javítása szakemberrel garanciával Molnár szerelő, Csapó-u. 49. 446

Oeskavasat,

fémek, mindenféle vasanyagot legmagasabb napiárban átvesz Vas- és Fémgyűjtő Körzeti Iroda, Pacsirta-u. 17. Telefon: 26-94. 777

Nagy hőpalack (THERMOS) vásár Tóth Gyula vasüzletében, városháza épület.

Elemszer, ital

Alma
szép egészséges Jonathán és Török Bálint fajta 130, 120, 100 és 80 fillérért eladó. Darabos utca 30. Tel.: 18-29.

Lakás- és szobakereslet

Irodahelyiségnek
3-4 szobás lakást keresünk a központban. - Cim a kiadóban. 97

Üzlet, műhely

Bérbe- vagy átvénnék
jőmeneteli italmérést. - „500” jellegre a kiadóba kérek ajánlatot. 1292

Városháza közelében
raktárt (vagy alkalmas lakást) keresek „Magolcsai” cipőüzlet. 576

Rádió

2+1 rádió
olesón eladó, Kálvin tér 5. Gyöngyösi altiszt. - Emelet. 577

Mosott rongy.

a legmagasabb áron vesz lapunk nyomdája, József kir. herceg-utca 16. szám.

Bakóczy László

INGATLANFORGALMI IRODAJA, Werbőczy-u. 8. Telefon 28-26. Járásbíróság mellett. Saját ház. ELADÓ HÁZAK:

Kossuth-utca elejénél négyrendbeli parkettes, összkomfortos úrilakással bíró, legkötőbb karban lévő épületalkalmi áron.

Déri-múzeum közelében, Jókai-utca négy-szobás, összkomfortos úrilakás nagytekű gyümölcsös tizenhatezerért.

Ótalmos-utca 5. sarok ház három rendbeli lakással ellátottság miatt sürgősen.

Széchenyi-út baloldali kettő szoba, fürdőszoba, előszoba, adómentes úrvilla nagytekű termő gyümölcsös. Áthelyezés miatt nagyon olcsón.

Széchenyi-utca alá-pincézett úrvilla, azonnal beköltözhető, tizezerért.

Rakovszki 18. egyrendbeli háromszobás és még további kettő rendbeli kettőszobás lakással ellátottság miatt igazán alkalmi áron.

Csapó-utcai kanyarnál részben adómentes, négyrendbeli lakással bíró családi ház tizezerért megvehető.

Eladó föld!

Macson tiz hold legkötőbb fekete föld áthelyezés miatt nagyon sürgősen.

Földek, házak, szőlők, telkek Bakóczy-nál.

Egyszobás,

előszobás, konyhas és ugyancsak egy szoba, konyhas, mellékhelyiségekkel álló, 370 □-öl telekkel adómentes, új ház ocsón eladó Villanyvilágítás, termő gyümölcsös és szőlővel beültetve, kényelmes, gazdaságos. Homokkert, Puzdra-utca 4. 850

ELADÓ

Budai Ézsaiás-utca 51. számú kétszobás, előszobás, kényelmes családi ház. 744

Meszera-u. 2.-Könyök-utca 1. sz. saroktelkek 138 □-öl, egy üzlethelyiség és 4 lakással. Cim a kiadóhivatalban 1032*

Szent Anna-u. 34. sz. házas telek föbbrendbeli lakással. - külön kerttel 418 54 □-öl területen. Cim a kiadóhivatalban. 1038*

Simonffy-u. 39. sz. 6 lakással, 141 □-öl telek, jól jövedelmező. - Cim a kiadóhivatalban. 1035*

Simonyi-út 5/a. sz. kétrendbeli lakással, 600 □-öl villa, parkirozva. Cim a kiadóhivatalban. 1036*

Aezli-u. 11. sz. ház téli-nyári lakással, parkirozott udvar és veteeményes kert, 1 hold 554 □-öl telek, gazdálkodónak igen alkalmas. Felvilágosítás a kiadóhivatalban 1031*

Eladó házhejy

Olesó házhelyek

Poroszlay-úton és az erdősoron. Érdeklődők forduljanak a Debreceni Működőházhoz. Föld-u. 2. szám. 1210

Eladó ingóság

1 gázkonyha,
használt konyha kredenc és virágkosár eladó. Széchenyi-u. 14. 574

Frakk

teljesen új állapotban, magas alakra és egy mongol rókaboa eladó Komlósv-út 15. sz.

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének körforgógépér

Igazgató: Somogyi Géza.

APRÓHIRDETÉSEK

Háztartási alkalmazott
Mindenes bejárónó azonnal felvétetik, Arany János utca 33. sz. 578

Állást kereső nők
Német kisasszony keres délelőtti vagy délutáni elfoglaltságot. Jellege: Oktatás. 569

Állást kereső férfiak
Pineér-esapos aki Budapesten tanult, állást keres. Cim: Azary Imre, Kassa-út 12. Ny.

Öskeresztény
36 éves szerelő lakatos szakmájában vagy pénzbeszedői állást 1500 P kaucióval keres. Cim: Széchenyi utca 22, Szesz raktár. 593

Betöltendő állás férfiaknak
Kovácssegéd munkát kaphat Eötvös-utca 18. alatt. 581

Bútorozott szoba
Csinosan bútorozott szoba intelligens úr részére azonnalra kiadó. Domb-u. 1. sz. negyedik ajtó.